Cena egz. 10 gr.

Pełna tabela wygranych Państw. Loterji Klasowej

KURJER ZACHODNI

»ISKRA«

ROK XXVIII | Środa 15 września 1937 r. | Nr. 254

Adres Redakcji i Administracji: Sosnowiec, Piłsudskiego 4. Telef.: Red. 61064, Adm. 61073 | P.K.O. 302.712 | Opłata pocztowa uiszczona gotówką

Prenumerata miesięczna z odnoszeniem do domu i przesyłką pocztową Zł. 2.50

Twórca i prezydent Czechosłowacji

Tomasz G. Masaryk zmarł

PRAGA, 14.9. Były prezydent Czechosłowacji Tomasz Garrique Masaryk zmarł dziś o godz. 3.29 rano.

Prezydent Masaryk chorował na zapalenie płuc; wczoraj rano stan zdrowia prezydenta zdawał się być zadawalniający. Jednak wieczorem nastąpiło nagłe pogorszenie.

Zapalenie płuc przybrało szersze rozmiary, działalność serca podtrzymywano z trudnością sztucznie.

Przy łożu chorego czuwali syn zmarłego, oraz prezydent Benesz z małżonką i premier Hodża.

Wczoraj w Pradze kursowały już niepokojące pogłoski o stanie zdrowia prezydenta.

W radio ograniczono się tylko do nadawania muzyki poważnej.

O zgonie powiadomiono społeczeństwo o godz. 4.40, zaznaczając w biuletynie, że prezydent Masaryk stracił przytomność o godz. 3.27 a działalność serca ustała o godz. 3.29.

W kilka chwil po ukazaniu się wiadomości o śmierci prez. Masaryka wywieszono na wszystkich domach flagi żałobne.

Tomasz Masaryk urodził się 7.III 1850 r. w Hodoninie na Morawach, jako syn ubogich rodziców. W 15 roku życia zapisał się do gimnazjum niemieckiego w Brnie. W roku 1876 skończył filozofię i został docentem uniwersytetu wiedeńskiego w r. 1879. W roku 1882 został nadzwyczajnym profesorem filozofii i socjologii na nowo założonym uniwersytecie praskim, a profesorem zwyczajnym został w roku 1897.

Masaryk był jednym z przewódców t. zw. kierunku realistycznego i dzięki poparciu t.zw. „Młodych Czechów“ został wybrany w roku 1891 do parlamentu austriackiego i do sejmu czeskiego. W roku 1893 złożył on swoje mandaty na skutek zatargu z partią „Młodych Czechów“. W roku 1900 został przewódcą czeskiej partii ludowej i w 1907 znów został wybrany do parlamentu austriackiego.

Z chwilą wybuchu wojny światowej, a więc z końcem roku 1914, Masaryk opuszcza Pragę i udaje się najpierw do Genewy, a następnie do Londynu. Tu współpracując z Beneszem, obejmuje kierownictwo czeskiej propagandy na zagranicę, chcąc w oparciu o państwa Ententy stworzyć niepodległą republikę czechosłowacką. W roku 1917 jedzie do Rosji, gdzie organizuje legion czechosłowacki. Na wiosnę 1918 podpisuje wraz z przedstawicielami Słowaków słynny układ pitsburski, a w jesieni tego samego roku Ententa uznaje czechosłowacką radę narodową w Paryżu, której prezydentem Masaryk był od grudnia 1917, jako chwilowy rząd republiki czechosłowackiej.

Dnia 14 listopada 1918 roku czechosłowackie zgromadzenie narodowe wybiera Masaryka jednogłośnie na prezydenta nowej republiki. W roku 1920 i 1927 Masaryk zostaje jeszcze dwukrotnie wybrany znaczną większością głosów na prezydenta republiki czechosłowackiej.

Prócz działalności politycznej b. prezydent Masaryk rozwijał także ożywioną działalność naukową i napisał szereg dzieł naukowych o charakterze filozoficznym, socjologicznym oraz po wojnie, politycznym.

Powrót wicepremiera Kwiatkowskiego

WARSZAWA, 14.9 (tel. wł.) — W nadchodzącą sobotę powraca do Warszawy z urlopu wicepremier i minister skarbu inż. Eugeniusz Kwiatkowski. W związku z powrotem ministra skarbu do urzędowania w kołach politycznych spodziewają się, iż w przyszłym tygodniu nastąpić mogą większe przesunięcia personalne na terenie ministerstwa skarbu w związku z ujawnieniem na ostatnim procesie o zniesławienie dyr. Lubowidzkiego nieformalności. — Jak już pisaliśmy, szereg drobniejszych zmian na terenie izb i urzędów skarbowych, stojących w związku z procesem, został już przeprowadzony i po powrocie ministra skarbu spodziewane są większe przesunięcia w centralnym urzędzie.

Reorganizacja hutnictwa

WARSZAWA, 14.9 (tel. wł.). Hutnictwo żelazne ulec ma zasadniczej reorganizacji.

Specjalna komisja pod przewodnictwem wiceprezesa Banku Gospodarstwa Krajowego b. wicemin. J. Korzuchowskiego opracuje w ciągu najbliższych tygodni zasady tej reorganizacji i przedłoży je rządowi do zatwierdzenia. Pierwsze powakacyjne posiedzenie komisji odbędzie się w czwartek 16 bm.

Japończycy zajęli Szanghaj

Sukcesy na wszystkich frontach

LONDYN, 14.9. Jak komunikuje kwatera chińska, samoloty chińskie zatopiły kontrtorpedowiec japoński, podczas gdy wjeżdżał do zatoki Kwang-Czau.

SZANGHAJ, 14.9. Dziś oddziały japońskie zajęły miasto, po czym udały się za ustępującymi wojskami chińskimi, zajmując Kwang-Ling, leżące na północ od Szanghaju.

TSIENTSIN, 14.9. 50 km. na zachód od Pekinu zajęli Japończycy miejscowość Cze-Czung-Dzi.

PEKIN, 14.9. Jak donoszą z Szanghaju wojska japońskie podjęły dziś generalne natarcie na stanowiska chińskie na połowie drogi pomiędzy Wasung a dworcem północnym Kiang-Wan.

Z Hong-Kong donoszą szczegóły o wczorajszym napadzie Japończyków na zatokę Bies w prowincji Kanton. Japończycy podpalili arsenał chiński oraz bazę morską. W tym samym czasie samoloty japońskie bombardowały Tan-Czen i Ping-Czau, wzniecając wiele pożarów i wyrządzając wielkie straty.

Przeciw Moskwie i żydom

wystąpił Hitler wobec 100.000 tłumów

NORYMBERGA, 14.9. Kanclerz Hitler zakończył wczoraj kongres partii narodowo - socjalistycznej mową, w której nadzwyczaj gwałtownie zaatakował żydów i Sowiety.

Między innymi kanclerz Hitler wołał: „Wielka walka rozgrywa się dziś na świecie, która grozi rozbiciem Europy i świata. Niebezpieczeństwo grozi Europie ze strony bolszewizmu.

Jedynym wyjściem jest odgraniczenie się od Moskwy, lub zwalczanie międzynarodowego bakcyla u jego źródła.

Rosja nigdy nie rozwijała się w naturalny sposób, ulegając obcym wpływom, które stworzyły temu 200 czy 300 lat olbrzymie carstwo, obecnie zaś **podlega władzy żydostwa. Rola żydów polega na tym, iż wychodząc od wpływów w handlu przechodzą do wpływów w polityce. Tkwią oni wszędzie i to zarówno wśród książąt, jak i ich przeciwników. Celem żydów jest żydowska rewolucja światowa dla umożliwienia sobie zdobycia władzy. Po zniszczeniu wszystkiego przy pomocy tłumów rozwydrzonych i zbrodniarzy, wypuszczonych z więzień, pozostaje na końcu u władzy tylko żyd.**

Uważam, że świat cały jest zagrożony. Żydzi rzucają hasła dyktatury proletariatu, ale w rezultacie zwycięstwo bolszewizmu jest dyktaturą żydowskiego intelektualizmu.

Po omówieniu wypadków w Hiszpanii, kanclerz stwierdził, że:

Bolszewizm posiada swój czynnik nadrzędny i międzynarodowy w Moskwie. Wszystkie inne odcinki bolszewickie stanowią tylko sekcje międzynarodowe.

Nie do zniesienia jest dla Niemiec **myśl, aby w Europie rządziła Moskwa.**

Zgon b. sen. B. Wysloucha

LWÓW, 14.9. Wczoraj zmarł we Lwowie zasłużony działacz niepodległościowy, b. senator i b. redaktor „Dziennika Lwowskiego“, Bolesław Wysłouch.

TABELA LOTERII

Z dnia 14 września

Ciągnienie I i II

GŁÓWNE WYGRANE

Stała dzienna wygrana zł. 5.000 na nr: 91858

Zł. 10.000 na nry: 33011 126440

Zł. 5.000 na nry: 81254 82287 104977

Zł. 2.000 na nry: 8538 9746 20624 47482 52150 61914 72555 110558 122418 124725 134016 180918 182392

Zł. 1.000 na nry: 38211 39911 50390 54354 58640 61224 64228 82836 85957 139396 173108 177295 181544

Wygrane po 200 zł

29 111 272 45 72 328 55 595 620 716 21 97 824 90 992 1049 224 98 729 49 82 855 950 2027 378 649 824 42 937 3063 309 18 438 507 17 24 684 4039 41 155 479 565 733 5118 415 373 8 648 827 6127 204 303 51 438 86 538 644 734 872 7139 457 58 582 824 8155 69 200 85 372 97 412 507 44 866 9041 144 336 529 657 722 856 917

10012 372 8 417 55 567 87 697 710 856 918 84 11180 666 801 15 12156 271 537 617 55 955 76 13111 406 22 69 72 504 85 609 812 37 74 908 87 14049 94 254 330 54 79 431 96 592 605 19 849 15049 205 17 90 432 63 6 72 86 518 57 606 88 933 16058 79 196 327 547 54 432 45 61 625 990 17017 234 557 64 663 945 8 86 96 18010 54 57 186 288 410 96 667 92 828 34 48 60 19117 84 300 69 82 412 554 604 808 903 54 59 93

20030 4 347 56 9 698 725 89 881 945 21011 41 296 306 70 431 4 520 789 874 81 920 22123 253 62 369 91 544 66 693 784 824 23361 463 613 903 24016 116 37 570 89 683 708 82 840 25093 289 327 487 701 20 83 804 61 982 26008 21 121 27 250 7 344 653 870 83 972 27246 97 325 454 511 616 778 93 28045 272 399 457 512 76 91 735 976 29359 458 531 61 661 70 751 874 947

30004 136 281 401 622 77 825 88 963 31138 313 51 693 706 28 85 821 985 32110 31 45 245 937 33126 218 685 916 31 34030 173 248 305 401 31 5 700 884 964 35063 75 281 305 49 875 36012 322 502 92 621 757 95 882 994 37092 279 422 32 75 514 38355 467 95 596 625 47 86 718 800 13 42 49 90 947 39021 115 29 466 606 37 80 774

40051 109 513 49 68 95 776 813 946 41000 35 82 195 229 327 439 753 827 42083 110 81 239 324 85 405 6 38 728 30 964 43055 86 95 202 38 48 72 397 443 593 617 42 67 87 702 77 999 44028 169 470 89 506 59 626 94 765 807 39 45057 64 250 74 434 504 631 89 767 866 68 46310 483 502 48 602 718 835 942 47139 48 257 66 491 529 670 965 48000 146 98 314 550 88 739 824 49056 145 451 506 684 703 16 77 85 923 82

50151 260 456 547 606 20 51107 18 65 237 724 95 849 52007 11 22 116 77 330 437 42 549 607 791 960 53427 62 571 91 611 80 758 54008 181 392 465 551 771 83 55128 413 71 509 884 950 56000 120 254 353 450 775 852 71 57071 258 82 360 540 70 87 621 896 58114 83 429 569 620 820 945 59016 245 428 30 699 741 899 991

60195 397 98 419 94 726 926 61413 16 82 656 64 722 808 998 62157 82 254 68 481 592 633 61 901 63003 41 241 325 47 86 429 595 828 904 64032 74 96 113 227 42 73 300 14 25 72 565 824 52 929 50 65006 33 299 304 59 438 60 809 14 16 29 66066 95 165 274 319 77 701 7 41 848 83 975 67220 79 340 638 726 958 68097 177 254 368 610 27 30 814 927 69169 211 52 431 347 53 64 607 51 83 864 99

70005 23 131 90 284 316 59 75 98 424 49 71136 96 234 95 96 386 418 759 821 44 72071 272 332 464 648 723 67 835 73018 169 71 95 208 13 46 443 45 671 852 990 74008 55 107 48 243 568 814 937 75201 336 664 974

76064 206 660 792 851 77073 189 267 350 564 605 782 987 78046 79 240 547 803 62 931 79238 57 64 552 77 689 887

80091 191 286 510 649 77 791 90 979 81054 259 90 438 680 82127 524 71 675 886 932 74 83166 219 48 93 332 48 5 369 429 35 62 994 84034 380 85 90 429 71 831 967 85139 72 220 369 529 66 658 765 86077 100 3 5 16 49 294 95 7 376 525 69 737 66 87046 197 258 482 660 763 73 74 834 958 88193 97 415 587 713 842 89050 124 346 485 555 660 70 991

90222 328 442 97 597 644 735 809 991 91145 77 231 41 325 610 89 875 936 43 92025 210 29 394 530 907 93170 269 837 74 94116 350 58 463 735 808 967 95001 216 754 99 861 98 910 14 42 96000 11 351 440 59 684 810 97047 74 87 124 28 638 747 896 98093 94 143 680 98 778 882 922 99044 104 8 483 717 926

100198 260 506 30 51 644 764 865 101076 145 67 499 530 73 91 668 843 57 911 102208 324 441 741 48 961 103454 69 99 639 67 752 812 82 920 34 43 57 104001 82 253 305 79 852 927 63 105136 381 465 522 654 874 97 106290 346 48 490 530 836 983 107010 22 70 205 94 322 55 567 714 805 961 108002 154 323 34 60 464 90 510 889 909 109090 322 437 41 50 756 946

110037 73 150 89 357 75 533 724 68 111985 112019 63 171 226 552 113227 42 51 75 505 645 750 848 60

114006 19 164 63 236 576 641 115025 184 213 97 418 58 672 99 873 930 116168 395 559 93 96 614 726 814 996 117040 71 108 229 31 85 696 118020 69 369 400 886 946 119021 60 115 44 34 74 512 14 634 813 995

120026 566 709 23 916 92 121044 188 290 122073 78 347 501 771 123064 306 98 456 73 94 561 705 857 124158 92 228 93 392 517 33 83 717 836 98 910 88 125040 230 302 5 93 420 554 603 39 734 935 126045 641 702 554 864 985 127147 210 500 681 713 858 128014 110 91 305 94 403 17 129123 42 94 574 718 826 75

130082 114 31 204 376 78 507 36 98 882 131045 63 315 32 711 976 132080 367 499 565 831 63 99 901 133008 118 77 272 337 478 505 61 757 826 134059 159 62 67 205 72 308 95 523 29 673 78 736 135054 479 84 89 717 63 827 136035 144 82 293 310 416 17 506 61 604 918 137205 45 95 413 520 710 843 138071 80 227 64 70 309 558 658 773 909 139140 328 62 705 904 64

140007 21 29 163 68 347 81 406 594 720 97 843 91 904 141092 190 526 722 801 77 142035 73 93 281 99 308 596 653 837 40 901 43 62 143082 628 824 31 945 144136 72 293 490 579 618 23 72 703 910 1453111 543 97 642 718 933 146197 270 91 409 89 652 758 147062 228 82 319 479 581 728 148145 375 629 75 709 15 56 61 876 149087 346 74 478 537 605 964 92

150137 95 225 500 717 151151 372 405 527 735 97 824

152154 212 320 651 796 846 153212 22 28 60 313 98 759 90 810 90 154088 459 519 27 744 91 975 155093 115 63 326 50 92 532 626 714 823 49 934 37 156064 244 434 564 971 157009 124 52 264 449 797 821 76 916 77 158265 377 96 31 60 702 916 159001 2 80 195 200 400 700 1 819

160003 36 79 289 425 26 35 65 938 161234 56 360 402 744 162039 371 401 640 49 785 892 163012 21 80 116 60 300 593 820 85 948 164086 267 353 64 584 764 816 933 165021 51 133 493 633 785 95 99 811 41 908 166085 120 29 953 71 167130 260 480 583 601 66 937 84 168005 24 54 82 370 589 90 707 55 876 900 38 169029 43 115 384 412 603 736 75

170181 207 73 88 310 64 558 761 86 802 17 31 50 74 963 171037 59 61 146 54 219 369 92 627 172063 89 97 369 441 616 765 805 931 173069 87 162 274 522 29 804 910 68 174052 207 445 629 44 904 175180 416 589 763 176132 252 60 488 557 812 928 58 177267 95 315 525 915 37 54 76 178310 16 52 985 179183 223 90 315

180043 352 626 734 855 925 181049 208 579 98 617 56 182172 291 784 805 79 183630 55 70 117 22 505 17 985 184082 161 286 366 449 60 64 569 97 637 779 871 185115 267 464 86 536 692 723 801 69 78 914 50 75 92 186166 95 250 302 25 449 546 69 637 66 744 70 850 992 187149 95 269 80 790 890 188054 73 149 383 607 855 66 915 56 189084 490 652 93 866

190076 89 224 321 62 460 529 50 687 703 15 832 55 952 191014 55 138 359 446 764 820 76 93 982 192132 339 42 466 72 500 523 41 193208 709 94 818 56 194120 44 213 89 449 53 536 773 74 960 80

Ciągnienie III

Wygrane po zł 200

110 337 47 434 616 1121 352 92 740 853 2332 589 772 998 3115 239 53 474 670 4051 146 61 260 480 879 5145 310 17 713 16 901 9 6599 609 91 7302 916 8562 661 80 973 9161 238 76 821

10143 377 689 781 884 11092 118 22 266 607 12333 923 39 13636 859 948 14060 101 371 606 59 15266 538 615 860 16045 71 346 67 516 26 626 17658 18477 84 85 977 19357 483 623

20281 542 743 858 901 73 21217 508 74 708 996 22236 342 638 23015 78 299 582 666 722 48 921 97 24385 89 415 988 25351 923 26312 74 658 763 96 888 27162 434 608 931 28042 221 563 29058 443 510

30039 241 95 306 50 96 703 50 876 31013 235 330 482 591 804 32046 240 301 75 457 642 33500 732 819 57 965 34015 402 518 35036 167 220 354 572 877 908 36618 738 915 37079 175 99 290 382 467 581 38007 154 287 666 951 39581 832 63

40117 264 356 437 695 742 957 41347 407 18 559 643 52 737 831 42018 216 78 451 677 43081 339 44084 132 418 808 903 45253 46165 271 351 87 505 74 631 801 915 47038 64 165 92 493 48391 784 803 49065

50559 885 953 51218 32 79 560 618 806 45 75 52115 346 59 563 694 817 92 922 23 53 359 636 68 835 43 54098 170 55331 44 56008 57 652 57059 84 111 21 584 646 58050 177 214 319 991 59259 554 995

60225 389 711 27 92 912 13 98 62265 505 881 941 80 63025 178 364 541 90 706 11 858 64171 212 508 993 65360 647 66511 631 703 5 855 67121 57 358 618 22 32 61 68679 950 69581 85 888 977

70049 57 101 58 61 348 77 463 92 667 838 925 71189 247 308 589 721 72087 95 259 318 609 785 73452 79 604 726 41 74283 534 91 75094 296 396 605 14 76094 371 95 77078 186 213 344 226 668 720 26 74 960 78073 375 979 79205 310 608

80027 130 885 81009 167 358 433 777 876 82157 206 383 454 65 928 83181 283 650 721 84236 508 717 19 828 929 84067 250 320 86503 22 892 87119 65 83 259 700 29 838 41 88093 236 519 89671 802 996

90157 78 363 77 439 574 91431 58 678 85 840 44 92471 509 89 670 91 867 92 915 93176 252 918 94046 394 554 713 26 74 95014 200 9 471 92 58 890 907 71 92029 122 558 97051 108 81 220 620 98080 281 361 76 801 27 993 99389 448 563 604 843 976

100578 614 60 101313 694 102243 356 454 823 103189 539 714 886 104056 665 770 842 105225 89 470 710 106153 61 71 375 420 699 726 107048 111 293 388 622 108113 252 459 809 56 74 109224 464

110065 111365 508 85 618 70 112152 375 551 760 77 857 113118 203 804 13 114007 295 454 527 982 115408 707 87 116100 264 520 606 710 117383 749 79 940 98 118186 119326 509 60 787

120065 105 217 32 307 53 443 513 613 705 891 121125 296 517 986 122119 27 90 727 865 123099 108 890 124149 270 445 125252 95 126523 91 723 85 883 127236 494 615 95 128612 65 776 129054

130080 588 849 131222 626 132061 339 133880 925 134471 556 135487 602 35 767 136095 468 137085 183 227 400 801 971 138069 139412 14 49

140188 92 201 738 77 828 65 141461 641 54 716 884 143467 672 923 144019 169 484 766 936 145288 632 788 816 75 146006 124 62 261 595 752 828 147014 79 89 523 772 888 916 148090 250 695 149116 219 93 397 839 923

150369 96 562 605 151233 152589 764 153087 102 302 429 39 70 154034 42 429 515 65 616 155049 88 117 477 945 87 88 156504 774 89 953 63 157079 841 158526 820 48 159035 417 635 886

160065 123 871 161033 425 706 815 162137 492 781 887 163048 164207 99 349 95 546 165552 603 166337 468 519 91 956 167295 307 10 468 527 651 86 168221 908 169354 622 725

170198 466 87 538 47 905 24 171003 36 302 731 802 93 172602 173337 501 893 912 174029 311 843 907 175023 575 78 643 724 81 942 176068 239 74 349 460 722 177363 511 606 12 870 178163 308 514 601 3 179551 657 707 20 845 923

180257 406 535 181074 182318 406 514 808 183007 113 900 184025 128 258 402 37 576 83 772 890 185034 61 697 714 186000 265 601 876 187213 638 704 188040 111 605 85 954 189164 544 58 709 69 90 830

190573 692 191103 365 455 618 93 966 79 192133 193278 615 27 194058 59 101 38 282

Ciągnienie IV

GŁÓWNE WYGRANE

Stała dzienna wygrana zł 20.000 padła na Nr 39150

Zł 10.000 na N-ry: 69847 8401 148882 191866

Po zł 5.000 na N-ry: 54482 59066

Po zł 2.000 na N-ry: 952 3989 28819 29542 30161 47345 56188 63096 70470 114545 124250 155068 181344 186968 190345

Po zł 1.000 na N-ry: 77003 9522 26070 26522 51044 51960 65107 65320 68219 82297 86394 92569 113173 129970 131183 136430 138916 144254 149854 155492 161823 184454 185512

Wygrane po zł 200

143 379 1211 475 902 66 2154 83 849 3079 80 344 462 918 4251 370 94 501 692 719 841 5036 241 365 688 6194 268 368 856 7145 203 5 312 45 442 66 954 8573 95 842 91 9058 96 339 490 634 65 811 923

10086 101 272 416 619 857 909 7 54 11208 18 516 930 12157 98 775 13015 184 271 14012 27 184 208 314 69 696 730 874 78 94 15684 16070 74 383 543 773 872 17077 303 771 18851 19005 48 239 681 841 50

20148 345 73 482 530 931 68 21098 375 821 22049 631 23037 10 8279 96 615 24291 906 94 25287 422 62 594 691 26145 205 89 432 90 530 624 75 27389 437 39 701 58 28088 89 557 609 29009 226 305 513 66

30077 456 31223 301 435 44 32455 770 33616 967 35634 893 99 996 36041 67 117 422 966 37006 396 419 775 38623 704 39083 144 225 90 554 660 795 835

40011 101 209 58 463 74 936 41066 523 76 925 28 42123 576 43064 399 778 841 44072 104 222 27 44 98 451 77 524 46411 581 659 702 917 55 47334 513 678 48171 77 88 750 49646 763 82

50503 89 603 826 51006 584 864 52887 938 53295 576 991 54477 501 55193 325 518 621 713 89 56076 753 824 965 57042 211 322 73 794 58386 554 785 59648 69 837 965

60138 41 240 678 851 61176 756 846 62257 89 537 737 63715 64143 205 632 945 65005 58 78 117 219 573 754 66013 791 902 67342 653 787 882 68124 232 382 775 806 69670

70334 439 556 71440 637 778 72049 342 84 90 955 73675 743 804 86 74041 57 311 61 433 663 793 75249 846 923 76036 155 469 653 856 77032 310 593 923 78076 328 64 804 914 79112 296 510 866 9555 77

80055 231 76 90 398 648 78 730 838 81185 268 940 82047 414 952 72 83098 384 412 535 709 61 973 84220 377 535 82 952 85186 363 755 839 43 86021 278 533 946 87116 49 624 964 88420 89243 48 443 54 583

90324 52 478 625 838 91034 74 183 286 570 92327 839 93145 643 802 93269 333 64 806 82 96 378 418 663 826 31 97075 159 309 68 657 766 98071 563 875 99360 746 811

100213 101050 97 345 492 797 977 102284 453 593 830 103584 746 915 104594 105003 147 427 509 853 975 106149 372 573 677 945 107099 139 531 891 910 198080 120 518 821 958 109302 448 581 617

110196 505 46 625 822 111218 74 423 809 912 112116 490 539 853 113190 246 415 31 657 890 114078 228 381 717 85 115253 400 1 12 511 929 116417 543 638 55 731 70 117013 296 521 83 728 50 996 118115 32 736 907 119040 227

120123 77 366 734 76 121310 489 755 987 122271 75 362 971 85 123035 434 708 124229 456 848 903 125908 126009 100 2 378 941 127336 404 518 23 725 800 128050 257 576 129086 631 711 96

130052 549 131469 526 41 814 132109 28 266 323 51 431 512 715 133267 326 78 914 134311 37 407 554 135310 751 98 136048 630 732 884 960 137041 344 86 434 650 90 970 138472 542 139222 34 561

140725 831 963 141070 93 97 448 419 601 142049 238 341 533 143090 146 648 960 144040 784 925 42 145439 505 146135 527 716 851 66 147448 694 760 874 917 148262 491 819 149281 711 31 873

150132 151252 977 152070 300 507 30 822 155275 78 853 925 154024 109 315 410 933 155566 760 156101 157590 751 904 63 158089 113 564 622 159254 786 876 914

160160 235 161438 825 162024 235 363 97 407 53 65 501 66 712 163169 88 470 164342 997 165277 446 756 892 167174 657 168093 169399 745

17092 998 171257 403 566 601 798 841 172087 220 308 659 773 173508 962 73 174459 554 724 920 175078 521 839 904 49 176747 856 939 57 177037 51 95 119 99 397 96 574 777 991 178184 378 469 769 179147 386 612

180988 181229 182041 226 442 673 183481 664 184059 474 185821 49 186444 661 782 187155 945 56 188002 721 189905

190100 48 62 205 28 683 191090 228 958 87 192158 247 379 405 856 98 193303 487 801 911 98 194119 285 362 478 978

Anglia i Francja

PRZYSTĄPIŁY DO WALKI Z „PIRATAMI“

GENEWA, 14.9. Dzisiaj w południe podpisano uroczyście w Nyon układ w sprawie walki z akcją piracką na Morzu Śródziemnym.

LONDYN, 14.9. Jak komunikują władze brytyjskie, czwarta flotylla kontrtorpedowców licząca 9 jednostek oraz lekki krążownik „Cairo“ otrzymały rozkaz przygotowania się do odjazdu na Morze Śródziemne, by wziąć udział w służbie patrolowej przeciw pirackim łodziom podwodnym. Na razie nie określono jeszcze, kiedy flotylla ma udać się w drogę.

Ogółem liczba kontrtorpedowców brytyjskich na Morzu Śródziemnym będzie wynosić 40 jednostek.

PARYŻ, 14.9. Z portu wojennego Brest celem wzmocnienia eskadry francuskiej, która weźmie udział w walce z „pirackimi“ łodziami podwodnymi wyjechało dziś rano 9 kontrtorpedowców.

Zory mają targi

BEZ ŻYDÓW

ŻORY, 14.9 (tel. wł.). Wzorem ubiegłych jarmarków, które odbyły się bez udziału żydów, odbędzie się dn. 16 bm. jarmark również bez żydów. Targ na konie i bydło, który odbędzie się jutro również będzie bez żydów. Miejscowe organizacje kupieckie upraszają kupców i straganiarzy chrześcijańskich o jaknajliczniejszy udział na targu i w jarmarku.

Aresztowanie 3 listonoszów polskich

Gdańsk znów prowokuje

GDAŃSK, 14.9. Gdańska policja polityczna aresztowała w poniedziałek trzech polskich listonoszów: Edmunda Dąbrowskiego, Franciszka Rąbca i Stanisława Rekowskiego, których zatrzymano podczas roznoszenia poczty.

Aresztowanych odprowadzono do prezydium policji, gdzie odebrano im z toreb kilkadziesiąt egzemplarzy pism polskich, którym prezydent policji gdańskiej odebrał debit na terenie wolnego miasta na okres kilku tygodni.

Listonoszom oświadczono, że wytoczony im będzie proces za rozpowszechnianie zakazanych wydawnictw, po czym ich zwolniono.

Konfiskata gazet i aresztowanie listonoszów jest pogwałceniem art. 154 t. zw. warszawskiej umowy z dnia 24 października 1921 r., która mówi, że przesyłki pocztowe i telegraficzne przesyłane przez polskie urzędy pocztowe na teren wolnego miasta Gdańska, nie podlegają cenzurze ani zajęciu przez władze gdańskie.

P. Chodacki, komisarz generalny Rzplitej w Gdańsku złożył w senacie gdańskim energiczny protest, gdyż zgodnie z umową polsko-gdańską z dnia 17 maja 1922 r. urzędnicy polscy na obszarze wolnego miasta zależą jedynie od swych polskich przełożonych i nie podlegają władzom gdańskim.

Aresztowanie listonoszów jest nie tylko jaskrawym naruszeniem obu wyżej wymienionych umów, lecz również godzi w prawa suwerenne Polski w stosunku do jej urzędu i jej urzędników.

P. Groner, kierujący policją polityczną jest członkiem Gestapo, jak o tym donosiły uprzednio pisma. To mówi bardzo wiele.

Żyd aferzysta dewizowy

zbiegł do Niemiec

Na Górnym Śląsku kontrola skarbowa wpadła na trop sensacyjnej afery dewizowo - podatkowej. W mieszkaniu żyda Ewalda Karmaińskiego, który na Śląsku zorganizował eksport jagód do Niemiec, zam. w Lublińcu, gdzie mieściła się centrala tego biura, władze dokonały rewizji, znajdując księgi i różne dowody świadczące, że Karmaiński zdołał przemycić podczas „działalności“ biura eksportowego z górą 200 tys. zł. do Niemiec. Karmaiński zwąchawszy grożące mu niebezpieczeństwo uciekł do Niemiec. Jak stwierdzono, pomysłowy żyd nie miał nawet prawa na eksportowanie jagód, nie płacił przy tym żadnych podatków.

Wypada nadmienić, że Karmaiński był swego czasu ścigany przez władze polskie w związku z głośnymi aferami milionowymi; gdy już o sprawie tej zapomniano, wrócił do Polski, by znów rozwinąć swoją zbrodniczą działalność.

Czy będzie porozumienie

NIEMIEC Z FRANCJĄ?

BERLIN, 14.9. Po ostatnich wydarzeniach w berlińskich kołach politycznych nie wierzy się w możliwość porozumienia między Paryżem i Berlinem. Dymisja dr Schachta oraz szefa sztabu generalnego gen. Becka, jest w ścisłym związku z rozmowami, jakie obaj niedawno odbyli w Paryżu. Zarówno rozmowy dr Schachta z Blumem, jak i rozmowy gen. Becka z gen. Gamelinem prowadzone były w duchu zbyt przyjaznym. W nagłej dymisji obu tych mężów stanu Trzeciej Rzeszy koła tutejsze widzą zwycięstwo skrajnego skrzydła partii narodowo - socjalistycznej, reprezentowanej przez premiera Goeringa. Zdaniem tej grupy porozumienie między Francją a Niemcami nie jest obecnie aktualne.

Popierajcie i zapisujcie się na członków L. O. P.P.

TRZEBA UNOWOCZEŚNIĆ NASZ HANDEL

Unowocześnienie handlu w Polsce jest od dawna jedną z wielkich potrzeb. Były w stosunkowo niedawnej przeszłości czasy, gdzie handel i kupiectwo były niemal w pogardzie; pamiętna jest scena z powieści Ign. Kraszewskiego „Ostatni z Siekierzyńskich", której akcja rozgrywa się w drugiej połowie 19 wieku: młody szlachcic postanawia zostać kupcem; otwiera sklep w mieście; ale by nie popaść w pogardę warstwy szlacheckiej i nie być wykluczony poza jej nawias,

pracuje we własnym sklepie z twarzą obwiązaną chustką...

Zostać kupcem był to bowiem czyn niemal rewolucyjny, a dla warstwy szlacheckiej wręcz hańbiący. To też handlem zajmowali się Niemcy lub Żydzi. Oczywiście w wieku 19 stosunki uległy pewnej przemianie. Ale niezbyt gruntownej. Ambicją rodziców było ogólne kształcenie młodzieży, produkowanie „inteligentów", zdobywanie przez młodych patentów lekarskich czy inżynierskich, prawniczych czy agronomicznych. Handel i kupiectwo uznane przeważnie było za fach, który przechodzi z ojca na syna, którego uczy się człowiek za ladą, praktycznie. Fachowe wyszkolenie przeważnie uważano za zbędne.

Nic dziwnego, że następstwa tego stanu rzeczy były opłakane. „Magia handlu" — jak ją określił jeden z naszych ministrów — kwitła;

metody i formy handlowania przypominały średniowiecze;

nowoczesny kupiec — jak go widzimy na Zachodzie — należał do najrzadszych wyjątków.

Od niejakiego czasu jednak jesteśmy świadkami poważnych zmian w tej dziedzinie. Potrzeby 34-milionowego państwa, silny kontakt z zagranicą na polu importu i eksportu, własne „okno na świat" w porcie, zajmującym już czołowe miejsce na Bałtyku, wszystko to musiało wpłynąć na konieczność unowocześnienia handlu.

A odbyć się to może jedynie przez rozwój szkolnictwa handlowego.

Widzimy też już realne w tej mierze osiągnięcia. Nasze szkolnictwo handlowe obejmuje głównie dwa działy: szkoły dokształcające i szkoły o pełnym kursie nauki. W obu działach zaobserwować możemy znaczny postęp.

A więc gdy w r. 1935 mieliśmy tylko 193 oddziały dokształcających szkół zawodowych, a w nich 7.763 młodzieży, to w r. 1936 już 240 oddziałów, dokształcających 9.873 ludzi pracujących w zawodzie kupieckim.

Tak samo w szkołach handlowych o pełnym kursie. Było ich w r. 1933 tylko 182 (a w nich 17.724 młodzieży), zaś w r. 1937 już 212 (z 32.000 uczniów).

Obecnie następuje zgodnie z reformą szkolnictwa przeorganizowanie tego typu szkół.

W bieżącym roku będziemy mieli 115 gimnazjów kupieckich i 25 liceów.

Nie jest to oczywiście ilość, uwzględniająca potrzeby kraju. Wynika to choćby z faktu, że brak dotąd liceów handlowych w takich ośrodkach, jak Katowice, Rzeszów, Tarnopol, Stanisławów, Kielce, Częstochowa, Radom itd.

Ale bądź co bądź postęp jest widoczny i znaczny.

Chodzi jednak o kierunek i cele tego szkolnictwa. O to, by te szkoły istotnie przygotowywały młodzież do handlu, do zawodu kupieckiego. Jest to zasadniczy postulat w stosunku do stanu sprzed reformy, kiedy to szkoły nazywały się... handlowymi, a faktycznie nie kształciły młodzieży na kupców, tylko na... biuralistów i urzędników.

Trzeba więc po prostu upraktycznić naukę. Trzeba, aby w szkołach nauczali także

fachowcy - praktycy.

Trzeba, aby nauczyciele odbywali praktykę w przedsiębiorstwach kupieckich hurtowych oraz w sklepach. Trzeba, aby młodzież przed ukończeniem gimnazjum kupieckiego lub liceum handlowego znalazła się na czas jakiś za ladą sklepową, poznała naocznie manipulacje handlową i w bezpośrednim zetknięciu się z pracą w sklepie uczyła się szacunku dla zawodu kupieckiego.

Postulatów jest i więcej jeszcze. Kształcenie spółdzielcze musi być w szkolnictwie handlowym bardzo szeroko uwzględnione — a we współczesnym kupiectwie nie spełni nikt swej roli należycie bez znajomości obcych języków.

Trzeba wreszcie prócz ogólnego przygotowania kupieckiego położyć silny nacisk na kształcenie specjalne do pewnych dziedzin pracy.

A więc np. do handlu artykułami włókienniczymi czy rolniczymi itd., do handlu zagranicznego, do znajomości tak ważnych dla kupca dziedzin jak kolejnictwo, skarbowość itd.

Oczywiście przed taką realizacją szkolnictwa handlowego piętrzą się jeszcze poważne trudności. Polegać one będą na niejednokrotnie niedostatecznym praktycznym przygotowaniu nauczycieli, na braku podręczników i pomocy naukowych. Ale są to trudności, które przy odpowiednich staraniach dają się przezwyciężyć.

Jesteśmy więc już na dobrej drodze. Należy po niej kroczyć z całą energią, by wreszcie osiągnąć pożądany wielce cel: unowocześnienia naszego handlu i wytworzenia nowej generacji kupieckiej, świadomej swego zadania, by również i kupiectwo wyprowadzić ze stanu „prymitywu".

B. N.

W siedemdziesiątą piątą rocznicę
śmierci Syrokomli

15 września br. przypada 75-ta rocznica śmierci Ludwika Kondratowicza, piszącego również pod pseudonimem Władysława Syrokomli. Po ukończeniu szkół dominikańskich w Nieświeżu i Nowogródku, Syrokomla zarządzał dobrami ordynacji Nieświeskiej kształcąc się w wolnych chwilach.

Niebawem ożenił się i osiadł w dzierżawionej wiosce Borejkowszczyźnie, pod Wilnem. Obarczony liczną rodziną autor „Lirnika wioskowego" wiódł życie smutne i trudne.

Umarł po prostu w nędzy.

Całą twórczość Syrokomli cechuje ogromna prostota i ukochanie ziemi. W szeregu licznych gawęd — jak „Urodzony Jan Dęboróg" i inne — Syrokomla okazał się prawdziwym mistrzem; natomiast słabsze są jego utwory dramatyczne. Najobszerniejszym utworem epickim Syrokomli jest poemat historyczny „Margier" osnuty na tle walk Litwinów z Krzyżakami.

Na uwagę zasługują przekłady Kondratowicza polskich klasyków 16 i 17 wieku, piszących po łacinie: Janickiego, Sarbiewskiego i Kochanowskiego. Syrokomla w swojej twórczości nie podejmuje jakichś głębokich problemów, nie wnika w doniosłe zagadnienia, pisze po prostu i z potrzeby serca.

Tym nie mniej ujmuje nas, nawet dzisiaj, po kilkudziesięciu latach, swojskość jego i bezpretensjonalna prostota. Dzięki niej, ten słowik litewski zyskał sobie trwałą i zasłużoną kartę w dziejach literatury polskiej.

Co było przyczyną abdykacji
króla Edwarda VIII.

W Quebec wylądował przybyły z Anglii biskup anglikański z Bradford, A. W. Blunt, który oświadczył witającym go przedstawicielom prasy, że

on był tym, który wywołał grudniowy kryzys angielski, zakończony abdykacją króla Edwarda VIII.

Biskup Blunt, był autorem adresu, który domagał się wyjaśnienia sytuacji „ponieważ milczenie stanowiło niebezpieczeństwo dla korony i imperium..".

Oświadczył on, że adres był napisany przeszło dwa miesiące przed opublikowaniem go w dniu 2 grudnia 1936 r. i nie z powodu dzisiejszej księżnej Windsoru, o której istnieniu biskup w czasie opracowywania adresu nie wiedział,

lecz z powodu obojętności króla dla spraw kościoła.

Zupełnie inne znaczenie nadały temu adresowi fakty, które zaszły już po jego napisaniu. Biskup Blunt stwierdził stanowczo, że nikt nie wiedział o tym, iż on opracował ten adres, że nikt go do tego nie namawiał i że nikogo się nie radził, czy sprawę tą poruszyć czy nie. Zdecydował się ostatecznie skutkiem tego, że dowiedział się, iż

komuniści zasypali robotników Bradfordu wycinkami z prasy amerykańskiej, które podcinały autorytet króla.

Oświadczenie biskupa Blunta wywołało tym większe wrażenie, że tło religijne nieporozumień sprzed kilku miesięcy było dotychczas zupełnie nieznane.

Międzynarodowy Kongres antyalkoholowy
z udziałem delegatów przeszło 20 państw

W niedzielę o godz. 11 odbyło się w stolicy uroczyste otwarcie 21 Międzynarodowego Kongresu Przeciwalkoholowego, na który

przybyli licznie przedstawiciele z górą dwudziestu państw,

oraz delegaci wielu towarzystw i organizacji przeciwalkoholowych zza granicy i Polski.

Otwarcie obrad poprzedziły odprawione w godzinach rannych nabożeństwa w Katedrze oraz kościołach ewangelickim i prawosławnym, których wysłuchali uczestnicy kongresu.

O godz. 11 wielką salę Collegium Maximum w Uniwersytecie przybraną flagami i godłami państw biorących udział w kongresie — wypełnili szczelnie uczestnicy zjazdu i zaproszeni goście.

W pierwszym rzędzie foteli zajęli miejsca: JE. ks. nuncjusz apostolski mons. Cortesi, najwyżsi dostojnicy Kościoła katolickiego w Polsce:

z JE. ks. prymasem Hlondem, JE. ks. kardynałem Kakowskim,

przedstawiciele duchowieństwa ewangelickiego i prawosławnego, przedstawiciele rządu, oraz sfer naukowych.

Obok zasiedli przedstawiciele państw biorących udział w kongresie.

Obrady zagaił przewodniczący polskiego komitetu organizacyjnego p. min. dr. Witold Chodźko.

Następnie ukonstytuowano prezydium Kongresu

i przemawiał p. minister opieki społ Zyndram - Kościałkowski.

Z kolei przemawiali życząc uczestnikom Kongresu pomyślnych obrad oraz omawiając najdonioślejsze zagadnienia związane ze sprawą walki z alkoholizmem: JE. ks. nuncjusz apostolski Cortesi, JE. ks. prymas kard. Hlond.

Po zamknięciu oficjalnej części otwarcia, uczestnicy zwiedzili wystawę przeciwalkoholową.

Międzynarodowy kongres
LIGI OBRONY PRAW CZŁOWIEKA I OBYWATELA W PARYŻU

Korespondent nasz z Paryża donosi, że czasopismo komunizujące pn. „Dziennik Ludowy" zamieściło następującą notatkę: „31 lipca i 1 sierpnia odbył się w Paryżu Międzynarodowy Kongres Ligi Obrony Praw Człowieka i Obywatela. Po sprawozdaniach z dotychczasowej działalności poszczególnych Lig krajowych, delegaci z całego świata obradowali nad metodami międzynarodowej obrony demokracji przed faszyzmem.

Na kongresie tym brak było tylko przedstawicieli Niemiec, Włoch i... Polski, gdyż ...rząd sanacyjny, wzorem Hitlera i Mussoliniego, rozwiązał w Polsce Ligę Obrony Praw Człowieka i Obywatela.

Uczestniczyli natomiast w kongresie przedstawiciele polskiej Ligi Obrony Praw we Francji, której przewodniczą, jak wiadomo, towarzysze Liberman i Stróżecka (żydzi).

Szef angielskiego sztabu
NA MANEWRACH W NIEMCZECH

Po raz pierwszy od 30 lat weźmie udział w tegorocznych manewrach armii niemieckiej — szef angielskiego sztabu generalnego, marsz. sir Cyril de Verelle, który przybywa do Niemiec na specjalne zaproszenie rządu Rzeszy.

Poza tym w manewrach tych, które odbędą się w Niemczech północnych, weźmie udział szef armii włoskiej, marszałek Badoglio.

Zwycięstwo
POSŁA WASHINGTONA

W okresie kiedy George Washington był jeszcze członkiem parlamentu amerykańskiego na forum Kongresu zastanawiano się nad ustaleniem liczby i składu armii amerykańskiej. Jeden z posłów złożył wniosek by ograniczyć siły zbrojne Stanów Zjednoczonych do 300.000 ludzi. Fakt ten oburzył Washingtona, który dążył do znacznie silniejszego składu wojska tak dalece, że złożył wniosek innej treści. Polemizując z wywodami swego przedmówcy oświadczył, że zgadza się na taką cyfrę armii amerykańskiej pod warunkiem, że przeprowadzona będzie ustawa, iż nieprzyjaciel posiadać będzie tylko 20.000 żołnierzy.

Wniosek posła Washingtona wywołał ogólną radość i rozweselenie, tak, że kongres uchwalił liczbę wojska w projekcie zgodnym z myślami Washingtona.

ZE WSPOMNIEŃ WŁOSKICH

GABRIEL d'ANNUNZIO
w roli zdobywcy Fiume

Wojna światowa pozostawiła w Italii głęboką gorycz. Nie krępując się, sprzymierzeni mówili w Paryżu o „militarnej nieudolności Włochów", twierdząc m. in., że zwycięstwo włoskie dn. 24 października 1918 r. pod Vittorio Veneto odniesione zostało wtedy, kiedy klęska państw centralnych była już faktem.

Lekceważącej tej ocenie włoskich wysiłków militarnych odpowiadało

upokarzające potraktowanie Italii przy rokowaniach pokojowych w Paryżu

i charakterystyczny manifest z 23 kwietnia 1919 r. w którym prez. Wilson oznajmił: „podług zasad prawa i sprawiedliwości nie powinno Fiume przypaść Włochom, gdyż port ten przeznaczony jest na miejsce przewozowe dla krajów bałkańskich.

Trudno było Włochom przeciwstawić się w jakikolwiek sposób temu, gdyż

katastrofalnie ciężkie położenie gospodarcze, oddawało ich w zależność od państw sprzymierzonych,

a poza tym jeszcze szalała wewnątrz kraju propaganda bolszewicka, wytwarzając ogólny zamęt i jeszcze większe osłabienie gospodarcze.

W tak ciężkim dla Italii okresie wypłynął na arenę poeta i żołnierz Gabriel d'Annunzio. W ogólny zamęt niejasnych prądów rzucił wzniosłe hasła: **poczucia godności narodowej, poczucia godności pracy i godności w dobrowolnym podporządkowaniu się.** Nie były to puste słowa, gdyż wpływ d'Annunzia sięgał daleko, a on sam

zdołał stworzyć potrzebne organizacje, i porwać za sobą szerokie masy ludności.

I stało się, że dn. 13 września 1919 r. Europa została zaalarmowana wiadomością: „Gabriel d'Annunzio zdobył dla Italii przez zamach miasto portowe Fiume, które podług woli wielkich mocarstw, miało służyć państwom bałkańskim, a głównie Jugosławii, jako wolne miasto.

W nocy z 12 na 13 września rozpoczął d'Annunzio swój marsz na Fiume. Z miasteczka Ronchi wyruszył z małą gromadką w 40 autach ciężarowych. Po drodze przyłączyły się do niego ochotnicze związki bojowe w pełnym uzbrojeniu, tak, iż z mniej więcej 10.000 ludźmi

ukazał się w mieście, rządzonym przez Włochów, Francuzów i Anglików.

Ponieważ w decydującej chwili wojska włoskie w zwartych szeregach z działami i pancernymi samochodami przeszły na stronę d'Annunzia, Anglicy i Francuzi wycofali się do koszar.

Tym sposobem Gabriel d'Annunzio zdobył Fiume dla Italii. Ruch rozpłomieniony przez d'Annunzio utrwalił następnie Mussolini i dziś Fiume wieńczy panowanie Italii nad Morzem Adriatyckim.

NA MARGINESIE

Idea niezależności gospodarczej

Ludzkość w przekroju historycznym przechodziła rozmaite fazy swego rozwoju, a najważniejsze przemiany, mające cechy trwałości, dadzą się zauważyć w dziedzinie gospodarczej.

Postępy w tej dziedzinie oparte są na zasadach ewolucji i ciągłości pracy umysłowej i fizycznej wielu pokoleń.

Z chwilą powstania państw kwestie gospodarcze zaczęły odgrywać równorzędną rolę ze sprawami politycznymi.

Szczególnie w dobie obecnej bogactwo narodu jest jednocześnie potęgą i gwarancją utrzymania niezależności politycznej.

Wprawdzie na bogactwo narodu składa się szereg dóbr, jednakże najważniejszy z nich jest kapitał oparty na handlu, przemyśle i środkach wymiany czyli finansach. Te ostatnie czynniki drogą ewolucyjną wytworzyły obecny ustrój kapitalistyczny, który rozwinął się najbardziej w ośrodkach handlowo - przemysłowych, a między innymi w Anglii, Francji, Belgii, we Włoszech. Ciekawa jest geneza kapitalizmu nowoczesnego, nie tylko z punktu widzenia naukowego, lecz ze względu na korzyści, jakie przynosi państwu i społeczeństwu.

Zapoznanie z tą sprawą ogółu przyniość może olbrzymie korzyści w dążeniach uniezależnienia się gospodarczego od kapitału obcego wewnętrznego, jak również finansistów obcych, których cele nie zawsze, a prawie nigdy nie pokrywają się z ideą społeczeństwa rdzennie polskiego, a tym samym są ujemne dla państwa.

Kapitalizm nowoczesny powstał drogą ewolucji na przestrzeni długich okresów czasu, a geneza jego mieści się w handlu.

Do istnienia handlu potrzebne są kapitały, które trzeba gromadzić w postaci środków wymiany i towaru.

Jednakże będzie to kapitalizm tylko handlowo-finansowy.

Do ukształtowania się kapitalizmu nowoczesnego w związku z kapitałem handlowym, powstaje kapitał przemysłowy, mający cechy współczesne od chwili rozwoju wielkiego przemysłu, ekspansji handlu międzynarodowego, oraz zorganizowania centrali finansowych.

Samo więc istnienie bogactwa w postaci rozmaitych dóbr nie przyczyniłoby się do utworzenia społeczeństw, grup czy państw kapitalistycznych, gdyż aby powstał kapitalizm — należało go gromadzić.

Do gromadzenia kapitałów przyczynił się najbardziej handel, na co mamy dowody historyczne.

Wielkie ośrodki handlowe w średniowieczu, miasta włoskie, prowadzące rozległy handel ze Wschodem, gromadziły jednocześnie bogactwa jednakże bogactwa te nie przyniosłyby im żadnego zysku, gdyby je pozostawili w stanie spoczynku. Kierowali więc towary do innych ośrodków, a szczególniej do Niderlandów, gdzie również wytwarza się kapitalizm handlowo-finansowy. Z tego wypływa konkretny wniosek, że społeczeństwa, w których kapitalizm jest w chwili, że tak się wyrażę, powstawania — musi zacząć tworzyć swe życie gospodarcze od podstaw niemal. Za pomocą organizowania handlu zewnętrznego i wewnętrznego, gdyż w dobie największego nasilenia walki o byt społeczeństwa te zostałyby zalane kapitalizmem obcym lub żywiołem wrogim, a tym samym byt ich polityczny, gospodarczy i kulturalny zostałby zagrożony.

Jeśli chodzi o sprawy nasze pod względem gospodarczym, to wiele mamy jeszcze do odrobienia.

Gdy państwa zachodnio - europejskie w 18 w. przechodziły wielkie przemiany gospodarcze wskutek zastosowania maszyn w przemyśle, a później komunikacji — zaczął się w szybkim tempie rozwijać handel i przemysł o znaczeniu międzynarodowym.

Wtedy Polska traciła swą niepodległość. Wprawdzie były u nas próby tworzenia przemysłu rolniczego i ożywienia handlu i gdyby nie utrata bytu niezależnego Polska pod względem gospodarczym rozwinęłaby się na równi z innymi państwami.

Wprawdzie mimo utraty niepodległości rozwijał się u nas przemysł i handel w 19 w., lecz nieprawdopodobieństwem było, aby wytworzyło się rodzime społeczeństwo kapitalistyczne gdyż główne źródło — handel, które miało zadanie gromadzić bogactwa, było w rękach żywiołu nie mającego nic wspólnego w charakterze i ideach z polskością.

Jedynie tylko w Poznańskim wytworzyło się kupiectwo polskie, które wywarło dodatnie wpływy w dziedzinie gospodarczej i kulturalnej. Obecnie mamy przed sobą wiele zagadnień do realizacji pod względem gospodarczym, aby utrzymać na wysokim poziomie stanowisko Polski nowoczesnej — oraz ze względów na dobrobyt społeczeństwa polskiego.

Wprawdzie jesteśmy narodem rolniczym, lecz nie jest to przeszkodą do skupienia w swych rękach rolniczego przemysłu i handlu i rzemiosła. Przeszkodą jest brak kapitałów, które należy gromadzić za pomocą handlu i organizowania przemysłu ludowego, oraz wyrobów fabrycznych przemysłu rdzennie polskiego. Jednakże akcja ta nie przyniosłaby celu, jeśli nie będzie ścisłego kontaktu między kupcem polskim a konsumentem, oraz między kupcem a przemysłowcem.

Naród musi być uświadomiony i zdawać sobie dokładnie sprawę, jak wyżej zaznaczyliśmy, że

bogactwo i dobra wszelkie nie są kapitałem narodowym, jeśli nie są wyzyskane i nie gromadzone przez społeczeństwo polskie, lecz obce.

Mamy wszelkie dane, że ideę niezależności gospodarczej możemy i musimy realizować, gdyż jest to interes społeczny, oraz interes państwowy.

Ideę tę realizować będziemy pracą twórczą i solidarnością całej społeczności rdzennie polskiej, nie uwzględniając żadnych kompromisów gospodarczych, jeśli chodzi o przybyszów odmiennych dla nas rasą, obyczajami i kulturą.

Zależność gospodarcza od żywiołu obcego wewnętrznego jest niepożądaną, niebezpieczną, gdyż tamuje nasz rozwój intelektualny i działa demoralizująco na całokształt naszego życia.

W.

Ograniczenie pobytu cudzoziemców

na niektórych obszarach Rzplitej

Ogłoszone zostało rozporządzenie Rady ministrów o ograniczeniu pobytu i swobody ruchu cudzoziemców na niektórych obszarach Rzplitej.

Rozporządzenie wprowadza na obszarach objętych ćwiczeniami wojskowymi

ograniczenia pobytu czasowego i swobody ruchu dla cudzoziemców.

Ograniczenia te dotyczą tych cudzoziemców, którym doręczono nakazy opuszczenia obszaru. W nakazie określa się obszar, na którym jest zabroniony pobyt, termin opuszczenia obszaru oraz czas trwania zakazu pobytu.

Nakaz opuszczenia obszaru wydaje na wniosek władz wojskowych, zarządzających ćwiczeniami lub kierujących nimi, powiatowa władza administracji ogólnej, właściwa ze względu na miejsce pobytu cudzoziemca. Władza wojskowa, występująca z wnioskiem o wydanie nakazu, wskazuje obszar, na którym ma obowiązywać zakaz pobytu, termin opuszczenia obszaru oraz czas trwania zakazu.

Cudzoziemcy, którzy wbrew zakazowi pobytu przebywają na obszarze, objętym zakazem,

podlegają, niezależnie od odpowiedzialności karnej — przymusowemu usunięciu na ich koszt poza granice obszaru, objętego zakazem.

Rozporządzenie wchodzi w życie dnia 20 bm i obowiązuje do dnia 31 grudnia 1940 r.

KRONIKA ZAGŁĘBIA

KALENDARZ DNIA

15 Wrzesień — **Środa**

M. B. Bolesnej, Nikodema

Słowiański: Budzigniewa

Słońca wsch. 5.9, zach. 17.52

Księżyca wsch. 15.15, zach. —

HISTORIA PODAJE:

1339 Krzyżacy po raz drugi skazani na zwrot Pomorza Polsce.
1655 Król szwedzki Karol Gustaw pod Krakowem. Jan Kazimierz na Śląsku.
1697 Koronacja króla Augusta II.
1702 Pożar Wawelu po inwazji szwedzkiej.
1862 Zmarł poeta Wład. Syrokomla.
1915 Wymarsz Legionów Czeremoszna.

PRZYSŁOWIA:

„Pogoda na św. Nikodema
Cztery niedziel deszczu nie ma".

AFORYZMY:

Nie ma nic milszego na świecie, jak pocieszająca prawda i prawdziwa pociecha.

—oOo—

Kina w Sosnowcu grają dziś

ZAGŁĘBIE: DOROŻKARZ Nr. 13
PATRIA: „Król i chórzystka".
EDEN: GRA ŻYCIA

O czem opowiada Przemsza i

„LEPSZE CZASY W WOJ. KIELECKIM"

Dziś o godz. 20 w studio sosnowieckim wystąpi po raz pierwszy tenor p. Tadeusz Kostulski, który przy akompaniamencie p. Z. Kuchcińskiego odśpiewa utwory Moniuszki, Noskowskiego, Galla. Na wiolonczeli p. A. Szynkowski przy akompaniamencie p. Z. Kuchcińskiego odegra utwory Fesca, Gottermana i Schumana.

Ponadto dane będą dwie pogadanki: „Lepsze czasy w województwie Kieleckim" i „O czym opowiada Przemsza" p. H. Dobrowolskiej.

—oOo—

× DO KASY CHRZEŚC. TOW. DOBROCZYNNOŚCI W SOSNOWCU na ręce ks. kan. Fr. Raczyńskiego złożyli zł. 50 kolędzy z gw. Hr. Renard dla uczczenia pamięci zmarłego Kolegi ś. p. Wacława Piona.

Teatr Miejski w Sosnowcu

Dziś w środę — na Niemcach w sali Klubu świetna komedia R. Niewiarowicza pt. „Gdzie diabeł nie może..." w doskonałej obsadzie. Początek o godz. 20.30.

W piątek 17 bm. o godz. 20.30 w Sosnowcu „Gdzie diabeł nie może.."

—oOo—

Teatr w Katowicach

REPERTUAR

Środa 15 bm. „Grube ryby" godz. 20.
Czwartek 16 bm. „Rozwód" premiera g. 20.

Pożar Domu Społecznego

Dziś o godzinie 19 w Sosnowcu odbędzie się pokaz markowania pożaru Domu Społecznego w Sosnowcu przy ul. żytniej 10. Pokaz poprzedzony zostanie alarmem syren strażackich i fabrycznych, po którym straże rejonu sosnowieckiego przybędą na miejsce „pożaru" rozpoczynając natychmiastową akcję ratowniczą.

Pokaz akcji przeciwpożarowej przewidziany programem „Tygodnia strażackiego" ma na celu wykazanie społeczeństwu sprawności i gotowości bojowej straży z terenu miasta Sosnowca.

—oOo—

Napaść żydów

NA SEKWESTRATORA

Do mieszkania Moszka Wargi (Sosnowiec, Dekierta 10) przybył sekwestrator, celem zajęcia mebli za nie zapłacone podatki.

Na widok sekwestratora rodzina Wargi podniosła niebywały gwałt, a następnie rzuciła się z pięściami na przedstawiciela urzędu skarbowego.

Sekwestrator odstąpił wówczas od swych czynności i spisał protokuł, kierując sprawę na drogę sądową.

W obawie przed odpowiedzialnością żona Wargi w międzyczasie zapłaciła należność.

Epilog zajścia rozegrał się wczoraj w Sądzie okręgowym w Sosnowcu, który skazał Wargę na 1 miesiąc aresztu z zawieszeniem wykonania kary na dwa lata.

Rozporządzenie

O KRWIODAWCACH

W dniu 15 października rb. wejdzie w życie rozporządzenie ministra opieki społecznej o krwiodawcach.

Rozporządzenie to postanawia, że oddawać swą krew do przetaczania mogą wyłącznie osoby zarejestrowane w instytucji, upoważnionej do tego na mocy zezwolenia ministra opieki społecznej, który może zezwolenie to cofnąć według swego swobodnego uznania.

Każda z tych instytucji powołuje komisję lekarską, złożoną z trzech osób, której skład podlega zatwierdzeniu właściwego wojewody. Zadaniem komisji jest badanie stanu zdrowia krwiodawców i kandydatów na krwiodawców oraz ustalenie grupy krwi kandydatów.

Instytucja rejestruje kandydata na jego prośbę na podstawie jednomyślnego orzeczenia komisji lekarskiej, stwierdzającego, że kandydat nadaje się na krwiodawcę.

Krwiodawcą może być wyłącznie osoba, mająca ukończone 21, a nie przekroczone 45 lat. Krwiodawca pozostaje pod stałą kontrolą lekarską instytucji, w której jest zarejestrowany. Kontrola ta polega na badaniu krwiodawcy przez komisję lekarską nie rzadziej niż co 6 tygodni. Krwiodawca obowiązany jest zawiadomić niezwłocznie instytucję, w której jest zarejestrowany, o wszelkich zauważonych u siebie objawach chorobowych. Krwiodawca podlega skreśleniu z rejestru instytucji według uznania komisji lekarskiej. Instytucja, w której krwiodawca jest zarejestrowany, jest obowiązana wystawić mu legitymację z fotografią. Legitymacja ta jest ważna w ciągu 6 miesięcy od ostatniego badania komisyjnego.

Lekarz może dokonać zabiegu przetoczenia krwi dopiero po przedłożeniu mu przez krwiodawcę ważnej legitymacji. Po zabiegu lekarz obowiązany jest własnoręcznie wypełnić i podpisać rubrykę legitymacji „protokuł przetoczenia krwi".

Przepisom tym nie podlegają osoby, dające swą krew do przetoczenia dla osób najbliższych i bliskich, bądź w przypadkach nagłych.

Krwawe porachunki

PORŻNĄŁ PRZECIWNIKA BRZYTWĄ

W ub. poniedziałek około północy na ulicy Modrzejowskiej w Sosnowcu wynikła krwawa bójka.

Niejaki Władysław Hanys z Sosnowca (ul. Dolna), spotkawszy Tomasza Krzyżowskiego (Grzybna 6), do którego miał osobistą urazę porżnął go brzytwą.

Krzyżowskiego w stanie groźnym przewieziono do szpitala.

Sprawca pobicia Krzyżowskiego, Hanys zbiegł. Policja zarządziła za nim pościg.

—oOo—

× SZKOŁA MUZYCZNA im. ST. MONIUSZKI W SOSNOWCU, ul. Dęblińska 11, tel. 626-49 — (szósty rok istn.) przyjmuje zapisy do klas śpiewu solowego, muzyki kościelnej, skrzypiec, altówki, fortepianu. Program nauki ustalony według nowych form i wymagań Min. WR. i OP. W klasie fortepianu — nowe siły pedagogiczne. Informacje codziennie — prócz świąt — od godz. 10—12 i 15—19. 3863

× Z ŻYCIA ZWIĄZKU B. OCHOTNIKÓW ARMII POLSKIEJ Z LAT 1914-1921 ODDZIAŁ W SOSNOWCU. Zarząd oddziału Związku wzywa wszystkich swych członków do obowiązkowego stawienia się na zebranie w dniu 19 bm. t.j. w niedzielę, o godzinie 16 w Domu Społecznym w Sosnowcu, ul. Żytnia 10. Będą omawiane bardzo ważne sprawy organizacyjne z uwagi na walny zjazd delegatów w Warszawie, który odbędzie się w październiku br.

× NIESZCZĘŚLIWY WYPADEK. Do zorca kopalni „Mars" w Łagiszy, Feliks Halata, wychodząc z dołu został najechany przez klatkę, doznając złamania prawej nogi. Ofiarę wypadku przewieziono do szpitala.

Będziński pułk artylerii
wrócił z manewrów

Wczoraj zupełnie niespodziewanie przybył do Będzina z manewrów miejscowy pułk artylerii koleją w kilku transportach kolejowych.

Jeszcze onegdaj nikt

nie wiedział, kiedy powraca z manewrów miejscowy pułk.

Wczoraj rano zarząd m. Będzina został powiadomiony o przyjeździe pułku. Ze względu na krótki okres czasu, jak również na to, że wojsko przyjeżdżało w kilku transportach kolejowych w dłuższych odstępach czasu,

powitanie się nie odbyło,

co uprzednio ustalono z Dowództwem pułku.

Prezydent m. Będzina wydał komunikat do społeczeństwa, zawiadamiając że społeczeństwo miejscowe będzie miało sposobność manifestacyjnego okazania swych uczuć dla wojska polskiego w dniu 11 listopada br. z okazji ofiarowania pułkowi będzińskiemu sztandaru.

J. E. ks. biskup Zimniak
wśród dzieci Modrzejowa i Dębowej Góry

Podczas wizytacji parafii niweckiej Jego Ekscelencja ks. biskup Zimniak w dniu wczorajszym odprawił nabożeństwo w miejscowym kościele, poczym o godz. 9.30 w asyście ks. dziekana Franciszka Goli udał się na wizytację do szkoły w Modrzejowie.

Jego Ekscelencję

witały nie tylko dzieci szkolne i personel nauczycielski lecz również rodzice dzieci oraz przedstawiciel zarządu miejskiego w Sosnowcu p. wiceprezydent Hugon Almstaedt

i członkowie Rady szkolnej.

Na cześć Dostojnego Gościa urządzono akademię na której uroczyście powitano ks. biskupa Zimniaka. Z kolei ks. biskup był w jednej z klas na wizytacji podczas lekcji religii.

Zwizytowawszy już szkołę powszechną w Modrzejowie udał się Jego Ekscelencja w towarzystwie p. wiceprezydenta H. Almstaedta i ks. dziekana Fr. Goli na Dębową Górę.

Przed szkołą na powitanie Dostojnego Gościa ustawiono pięknie ustrojoną bramę powitalną.

Na dziedzińcu szkolnym

ustawiły się dzieci, nauczycielstwo, rodzice oraz organizacje ze sztandarami:

Związek Strzelecki, Związki rezerwistów, LMK, LOPP oraz szereg innych organizacyj i związków.

Przyjęcie jakie szkoła powszechna na Dębowej Górze sprawiła Dostojnemu Gościowi było zgoła niespodziewanym dla wszystkich obecnych. Piękne

przemówienia dzieci i przedstawicieli organizacji wzruszyły bardzo nie tylko ks. biskupa Zimniaka

lecz i całe otoczenie w jakim przybył.

Z kolei zabrał głos Jego Ekscelencja w pięknych słowach dziękując wszystkim obecnym za entuzjastyczne powitanie, jakie mu zgotowano. Jednocześnie w prostych, lecz jakżesz pięknych słowach przemówił do dzieci

wskazując im drogę postępowania nie tylko teraz, gdy są jeszcze dziećmi,

a więc pozostają niejako poza orbitą życia społecznego w Polsce, lecz i w przyszłości, gdy będą już starszymi, by wciąż robiły tylko to, co zgodne jest z nakazem sumienia i zasadami kościoła katolickiego.

Po uroczystym przywitaniu Jego Ekscelencji zwiedził wszystkie klasy wygłaszając wszędzie krótkie serdeczne przemówienia.

Wypada nadmienić, że do uświetnienia powitania Jego Ekscelencji

przyczyniła się najwięcej kierowniczka szkoły p. Jadwiga Danielewiczowa,

która dołożyła wszelkich sił i starań, by pobyt wśród dzieci Dębowej Góry utkwił długo w pamięci Arcypasterza.

Po południu Jego Ekscelencja udzielił dzieciom szkolnym z Dębowej Góry, Modrzejowa i Jęzora Sakramentu Bierzmowania.

Wieczorem Dostojny Gość przyjął sprawozdanie chóru kościelnego, Stowarzyszenia pań miłosierdzia św. Wincentego a Paulo i Krucjaty Eucharystycznej, wygłaszając wszędzie przemówienia, nacechowane głęboką wiarą i tchnące zapałem krzewiciela wiary Chrystusowej.

Jutro o godz. 8 rano Jego Ekscelencja odprawi Mszę św., poczym o godz. 11 uda się na wizytację szkoły powszechnej na Jęzor.

O godz. 14.30 Dostojny Gość zwizytuje ochronkę w Niwce, bibliotekę PMS, a po tym uda się z prywatną wizytą do jednego z robotników kop. „Jerzy".

Przypuszczalnie około godz. 16 Jego Ekscelencja wyjedzie w towarzystwie ks. dziekana Fr. Goli na wizytację do Porąbki.

DALSZE ROZMOWY
w kwestii podwyższenia zarobków w górnictwie

Wczoraj w Radzie Zjazdu przemysłowców górniczych w Sosnowcu odbyły się rozmowy przedstawicieli przemysłu górniczego z przedstawicielami ZZZ.

Przedstawiciele Związku zażądali podwyżki płac w wysokości 20 proc.

Przedstawiciele przemysłu żądania te odrzucili, podobnie jak żądania innych związków, o czym pisaliśmy wczoraj.

Jako powód odrzucenia żądań związków zawodowych robotniczych przemysł węglowy wysuwa fakt ciężkiej sytuacji tego przemysłu oraz to, iż podwyżka zarobków zdyskontowana zostala w obniżeniu czasu pracy.

Zamierzenia władz szkolnych
w dziedzinie organizacji szkół handlowych

Władze szkolne zamierzają rozbudować uzupełniające szkolnictwo handlowe, oraz zwiększyć liczbę jednorocznych szkół przysposobienia kupieckiego. Ze względu na to, że młodzież kończy szkołę powszechną, mając lat 14, a wolno rozpoczynać pracę zawodową po ukończeniu 15 roku życia,

wolny ten rok może być doskonale wyzyskany przez ukończenie szkoły przysposobienia.

Zauważyć przy tym należy, że ukończenie szkoły przysposobienia kupieckiego będzie pożyteczne zarówno dla tej młodzieży, która pobierać będzie nauki praktyczne w sklepach, jak i dla tej, która pójdzie do terminu do rzemiosła, gdyż każdy rzemieślnik jest zarazem kupcem.

W dziedzinie organizacji szkół handlowych władze szkolne poświęcą w najbliższym czasie dużo uwagi następującym zagadnieniom:

kształcenia spółdzielczego, kształcenia specjalnego oraz kształcenia w językach obcych.

Poza tym władze szkolne będą się starać o zorganizowanie w roku 1937-38 szeroko zakrojonej akcji zmierzającej do ułatwienia absolwentom szkół handlowych zdobycia zatrudnienia lub pracy samodzielnej w handlu.

Dożywianie biednych dzieci
przy hucie „Katarzyna"

Otrzymaliśmy sprawozdanie z działalności kuchni dożywiania dzieci pozostających bez pracy robotników huty „Katarzyna" za czas od 15 paźdz. 1936 r. do 19 czerwca rb.

Jak wynika ze sprawozdania, na fundusze kuchni złożyły się następujące sumy i tak: pozostałość z roku 1936 zł 467,19,

dobrowolne składki urzędników huty „Katarzyna" — zł 2078,10,

ofiara p. nacz. dyr. inż. A. Landau zł 120, ofiary od pp. Osłońskiego i Chełmickiego zł 240, ofiara od p. Czyżewskiej zł 30, subwencja naczelnej dyrekcji zł 500, oraz ofiara od p. nacz. dyr. inż. A. Landau na gwiazdkę zł 50 i od komitetu pań zł 58 oraz różne zł 50.65.

Ogółem dysponowano kwotą 3593,94 zł.

Z sumy tej wydatkowano na produkty żywnościowe zł 2715,91, na paczki żywnościowe (gwiazdka i święcone) zł 507,23, na pomoc w kuchni zł 246, świadczenia socjalne zł 38,18 i różne zł 42,58. Ogółem wydano więc 3549,90 zł Saldo na dzień 30 czerwca rb. wynosi zł. 44.04.

Wypada nadmienić, że w okresie sprawozdawczym

wydano 20.335 obiadów,

przeciętnie 103 dziennie. Prócz tego z okazji świąt Bożego Narodzenia i Wielkiejnocy wydano 246 paczek żywnościowych. Koszt jednego obiadu wraz z obsługą sięgał 14,9 grosza.

Kuchnia korzystała z bezpłatnie ofiarowanego przez dyrekcję huty „Katarzyna" lokalu, opału i światła.

Pokaz sztuki szermierczej w restauracji
Wojowniczy gość zranił restauratora

Restauracja A. Sularza w Sosnowcu przy ul. Feliksa Perla 11 była widownią niebywałego zajścia.

W godzinach wieczornych przybył do restauracji w stanie podchmielonym Bolesław Polak, zam. w Sosnowcu przy ul. Robotniczej 3, uzbrojony w szablę ułańską.

Polak, wychyliwszy przy bufecie kilka większych zakrapianych, wpadł w ferwor wojenny i zaczął przed oczami zdumionych i jednocześnie przestraszonych gości oraz gospodarza,

popisywać się sztuką szermierczą

Lśniąca klinga szabelki w ręku Polaka furczała niczym wiatrak, zakreślając w powietrzu z błyskawiczną szybkością młyńce, cięcia w lewo, prawo i t.p. W restauracji

powstało niebywałe zamieszanie,

goście w obawie o swoje głowy w popłochu opuścili lokal.

Gospodarz lokalu, usiłujący rozbroić Polaka został raniony w rękę.

W sukurs gospodarzowi przybyło trzech policjantów, na widok których Polak, stanąwszy w pozycji szermierczej wydał im pojedynek na białą broń.

Uległ jednak w nierównej walce i został rozbrojony.

W rezultacie niefortunnych popisów szermierczych stanął Polak wczoraj przed Sądem okręgowym w Sosnowcu, który skazał go na 3 miesiące aresztu.

Szablę skonfiskowano.

Zwłoki 3 górników
BĘDĄ WYDOBYTE

Wczoraj na terenach pod Niwką, gdzie miała miejsce katastrofa w bieda-szybie (o której swego czasu obszernie pisaliśmy), badał sytuację przedstawiciel Urzędu górniczego.

Na razie nie są znane jeszcze wyniki badań. W razie, gdyby ogień był już ugaszony, przystąpi się do wydobywania ciał 3 bezrobotnych, którzy ponieśli śmierć w płomieniach.

——xx——

Bicie szyb
W CZELADZI

Onegdaj wieczorem wybito szyby w bóżnicy w Czeladzi oraz w kilku domach i sklepach żydowskich.

Na jednej z ulic wynikła również bijatyka.

Policja zatrzymała uczestników bójki.

—oOo—

Pożar w kinie
„APOLLO"

Onegdaj wieczorem, podczas wyświetlania filmu w kinie „Apollo" w Sosnowcu wybuchł pożar w kabinie operatora wskutek zapalenia się taśmy filmowej.

Ogień strawił film oraz uszkodził głośnik dźwiękowy.

Straty wynoszą 1100 zł.

Wypadku z ludźmi nie było.

—oOo—

× **ZWYRODNIENIE.** Onegdaj około północy do mieszkania Sfefanii Skorupy w Sosnowcu (Pańska 48) wtargnął niejaki Stanisław Piekarski, bez stałego miejsca zamieszkania, który pobiwszy Skorupową, dokonał na niej gwałtu. Pobita kobieta dostała silnego krwotoku i odwieziona została do szpitala. Zwyrodniały napastnik zbiegł. Policja wszczęła za nim poszukiwania.

PROGRAM RADIOWY

ŚRODA, 15 WRZEŚNIA

6.00 Sygnał czasu i pieśń poranna. 6.05 Orkiestra harmonistów — płyty. 6.18 Gimnastyka. 6.38 Muzyka z płyt. 8.00 Audycja dla szkół. 11.15 Audycja dla szkół. 11.40 Franciszek Liszt. 11.57 Sygnał czasu i hejnał. 12.20 Życie kulturalne Śląska. 12.25 Orkiestra salonowa pod dyr. Br. Nagujewskiego. 13.00 Koncert życzeń. 13.15 Muzyka lekka i taneczna. 15.30 Diama — pieśniarka — płyty. 15.43 Wiadomości giełdowe. 15.45 Wiadomości gospodarcze. 16.00 „Różne warsztaty pisarskie" szkic literacki. 16.15 „Na nutę polską" — koncert popularny. Wykonawcy: Lwowski chór solistów pod dyr. Jerzego Kołaczkowskiego, Zofia Charłampowiczówna — sopran, Tadeusz Seredyński — akomp. Transmisja z pawilonu radiowego na Targach Wschodnich we Lwowie. 16.45 „Oddziały partyzanckie na Wileńszczyźnie w r. 1919" — odczyt. 17.00 Koncert Orkiestry Filharmonii Warszawskiej. 17.50 Sztuczna guma" — pogadanka. 18.00 Chwila Biura Studiów. 18.15 „Kukułki śląskie" — „Jak to miło w lecie bywa" w wykonaniu zespołu dziecięcego Rozgłośni Katowickiej. 18.38 Orkiestra BBC. — płyty. 18.45 Wiadomości sportowe lokalne. 18.50 Pogadanka aktualna. 19.00 „O górnośląskich zagadkach ludowych". 19.10 Trio Rozgłośni Katowickiej. 19.40 Pogadanka aktualna. 19.50 Wiadomości sportowe. **20.00 „Zagłębie Dąbrowskie ma głos."** 20.55 Pogadanka aktualna. 21.00 Koncert chopinowski w wykonaniu Henryka Sztompki. 21.45 „Ogniwa" — opowiadanie Elizy Orzeszkowej. 22.00 Wieczorny koncert muzyki lekkiej w wykonaniu Orkiestry P. R. pod dyr. Grzegorza Fitelberga. 22.50 Ostatnie wiadomości dziennika wieczornego, przegląd prasy i komunikat meteorologiczny.

MODA

PIERWSZE SYGNAŁY MODY JESIENNEJ

Ciepłe dni wrześniowe dają nam wciąż jeszcze złudzenie lata. Donaszamy letnie komplety, zadarte do góry marynarskie kapelusiki i karmelkowych kolorów kostiumiki — ale czas robi swoje: wyjątkowo długie lato tegoroczne mocno sfatygowało nasze stroje, tak, że zdążyły nam się one porządnie znudzić i pragniemy czegoś nowego.

Krótkie, szerokie spódnice, mocno wcięte w talii staniki, naturalna linia rękawów i ramion, — oto zasadnicza linia nowej mody. Zarówno suknie, jak i okrycia mają szerokie wstawienia, najczęściej poprzeczne z płaskiego futra, aksamitu, lub koronki (oczywiście wełnianej, o innej bowiem niema mowy).

Dużo będzie sukien pozbawionych pasków, zastąpi je naturalne wcięcie. Mocno wcięta princesse z króciutkim bolerkiem oto klasyczny styl modnej sukni.

Z ogólnego zgodnego chóru, zapowiadającego jednokolorowość, wyłamuje się jeden tylko Chanel. Jego kostiumy są dwu i często nawet trzykolorowe, bluzka w jednym odcieniu, spódnica w drugim, a żakiet w trzecim. Zdecydowana postawa Chanela wywołała wielką konsternację wśród prawodawców mody. Kto wie, czy wpływ Chanela nie okaże się, jeśli nie decydującym, to w każdym razie nie bez znaczenia.

Paniom, które mają kłopoty pieniężne możemy polecić, żeby swoje zeszłoroczne tualety tak przerobiły, by sprawiały wrażenie nowych. Zeszłoroczna bluzka po usunięciu z niej rękawów przekształci się w kamizelkę lub bolerko; stara narzutka, obszyta białą, lub ciemną błyszczącą wypustką i zapięta na jeden guzik będzie wyglądała, jak nowa. O tym, że metryką tualety jest jej długość samo się przez się rozumie. W tym wypadku muszą iść w ruch nożyce. Nie żałować i ciąć! Do rzeczy długich nie prędko wrócimy. Smutne to dla większości pań, ale nie ma na to żadnej rady. Szczupłe panie o ładnych nogach niech się cieszą, a inne niech pocieszają tym, że krótka suknia odmładza, nie krępuje ruchów, pozwala na większą fantazję w kroju spódniczki, jest szykowniejsze i praktyczniejsza. Zresztą pani o bardzo brzydkich nogach i tak będzie ostrożna i nie włoży krótkiej sukni.

Lucien Lelong proponuje nam na okres demi-sezonu niesłychanie skomplikowane kreacje, na które składają się: kolorowa sukienka, króciutka i wąziutka, na to ciemna, jedno kolorowa spódnica kloszowa, z przodu rozcięta i podbita tym samym materiałem, z którego zrobiona jest sukienka, na to wszystko fantazyjny płaszczyk lub peleryna w kolorze ciemnej wierzchniej spódnicy, podbita tak jak spódnica kolorowym materiałem. Szczególnie wyróżniają się tak zwane „małe wieczorowe" suknie Lucien Lelong'a.

Jest to, kto wie czy nie najważniejszy rodzaj tualety. Bardzo strojne tualety, zdaje się że na długo wyszły z użycia, tak więc suknia półwieczorowa dowcipnie rozwiązuje kwestię, nie dając odczuć obniżenia stopy życiowej i jednocześnie idąc na rękę próżności. Nie jest to rzeczą łatwą: uczynić tak, żeby i wilk był syty i owca cała. Lucien Lelong po mistrzowsku wyszedł z tej kabały. Jego „małe wieczorowe" suknie wykonane są najczęściej z aksamitu, są krótkie, lekko kloszowe i mają krój męskich fraków. Czasami frak jest jednego koloru, a spódniczka innego, również można mieć dwa fraki do jednej spódniczki.

Celine.

SPORT

POLSKA — AUSTRIA 2:2

W poniedziałek rozgrywano w dalszym ciągu mecz tenisowy Polska — Austria o puchar Europy środkowej.

Najpierw nastąpiła dogrywka meczu Hebda — Baworowski. W ostanim secie Hebda prowadzi 4:2, wychodzi jednak później z uderzenia i przegrywa 4:6. Ogólny wynik spotkania Baworowski — Hebda 6:2, 6:1, 4:6, 6:4.

W spotkaniu w grze podwójnej, para Tłoczyński — Spychała pokonała parę austriacką Redl — Brosch w stosunku 6:2, 6:4, 6:2. Para polska miała zdecydowaną przewagę nad przeciwnikiem. W drugim spotkaniu para Metaxa — Baworowski, jak było do przewidzenia, odniosła łatwe zwycięstwo nad Polakami Hebdą i Warmińskim 6:0, 6:2, 6:2.

Po tej rozgrywce stan meczu 2:2.

WYŚCIG KOLARSKI DO MORZA

Wczoraj kolarze wystartowali do wyścigu do morza. Start nastąpił rano sprzed gmachu CIWF.

Trasa 6-go wyścigu kolarskiego do morza uległa ostatnio zmianie i obecnie przedstawia się następująco: 1 etap Warszawa — Grudziądz, 2 etap Grudziądz — Gdynia, 3 etap Gdynia — Chojnice, 4 etap Chojnice — Włocławek, 5 etap Włocławek — Warszawa.

PUCHAR PAŃSTW SŁOWIAŃSKICH

W Sofii odbyła się konferencja między delegatami związków piłkarskich Bułgarii i Polski. Podczas konferencji Bułgarzy wysunęli projekt zorganizowania turnieju piłkarskiego o puchar państw słowiańskich. W rozgrywkach brałyby udział drużyny: Polski, Jugosławii, Bułgarii i Czechosłowacji. Pierwszy turniej projektowany jest w 1938 r. w Sofii, następne — w 1940 r. w Belgradzie, w 1942 r. w Warszawie i w 1944 r. w Pradze. Projekt ten będzie w najbliższym czasie przedyskutowany przez poszczególne państwowe zarządy piłkarskie.

ŚLĄSK CONTRA PZPN

Konflikt w piłkarstwie śląskim rozpatrywany będzie przez zarząd PZPN 16 bm. Na walnym zebraniu śląskiego OZPN (19 bm.) PZPN reprezentować będzie płk. Glabisz.

20 TYSIĘCY ZŁ. DOCHODU Z MECZU POLSKA — DANIA

Dochód brutto z meczu Polska — Dania wyniósł 38 tys. zł. Biletów sprzedano 22 tysiące. Ogółem więc na meczu (razem z zaproszeniami i biletami bezpłatnymi) było obecnych około 25 tysięcy widzów. Po odliczeniu kosztów organizacji spotkania czysty dochód wyniesie około 20 tys. zł.

Tragiczna śmierć urzędnika gminy Sułoszowa

W dniu 13 bm. przed południem znaleziono zwłoki praktykanta biurowego zarządu gminy Sułoszowa, 30-letniego Wojciecha Muzyka, który znalazł śmierć w rzece Prądniku w Sułoszowej.

Śmierć ś. p. Muzyka jest dość zagadkowa, gdyż woda w Prądniku sięga najwyżej d wóch metrów i utopienie w normalnych warunkach, byłoby dość trudne.

Denat był kawalerem i w niedzielę po południu pracował jeszcze w biurze gminy.

ŻYCIE GOSPODARCZE

UDZIAŁ POLSKI w światowych obrotach handlowych.

Według ostatnich danych Biura Statystycznego Ligi Narodów, obejmujących pierwsze pięć miesięcy roku bieżącego

największym importerem świata jest Anglia,

która w tym okresie przywiozła towarów za przeszło 9 milionów złotych, dalej idą Stany Zjednoczone Ameryki Północnej, których import wyniósł około 7 miliardów zł., Niemcy z kwotą przeszło 4 miliardy złotych, następnie Francja, Belgia, Japonia.

Polska w imporcie światowym uczestniczy w tym czasie sumą — 485 milionów złotych,

wyprzedzając Jugosławię, Węgry, Portugalię, Turcję, Irlandię itp.

Największym eksporterem świata były Stany Zjednoczone Ameryki Północnej, które wywiozły w tym okresie towaru za przeszło 6,5 miliarda złotych, następnie Anglia za przeszło 5 miliardów złotych, dalej idą kolejno Niemcy, Francja, Argentyna, Belgia itd.

Eksport z Polski wyraził się w tym okresie sumą 491 milionów zł.,

dzięki czemu wyprzedziliśmy szereg państw, między innymi Austrię, Jugosławię, Norwegię, Węgry Finlandię itd.

Kronika gospodarcza

USTAWODAWSTWO GOSPODARCZE. — Dziennik Ustaw z dnia 13 września rb. przynosi rozporządzenie ministra skarbu wprowadzające zmiany w organizacji przedsiębiorstwa państwowego „Polski Monopol Tytoniowy". W myśl tego rozporządzenia, zarząd przedsiębiorstwa „Polski Monopol Tytoniowy" należy do dyrekcji podporządkowanej ministrowi skarbu. Na czele dyrekcji stoi dyrektor odpowiedzialny wobec ministra skarbu za całokształt działalności przedsiębiorstwa. Tenże dziennik przynosi również rozporządzenie ministra skarbu, dotyczące zmiany rozporządzenia o poborze scalonego podatku przemysłowego od zapałek. Scalony podatek przemysłowy od zapałek normalnych i innych zaliczanych do rzędu normalnych wynosi 34.40 zł. od 1 miliona zapałek, a od wszelkich innych zapałek — 43 zł. Rozporządzenie wchodzi z dn. ogłoszenia i ma zastosowanie do obrotów, osiągniętych począwszy od 1 lipca rb.

WZROST PRZYWOZU TYTONIU DO POLSKI. W ciągu ubiegłego półrocza przywieziono do Polski tytoniu — 3.549 ton, wartości 16 milionów złotych. W porównaniu z analogicznym okresem roku ubiegłego przywóz tytoniu — wzrósł o 1.354 tony, a w wartości o 12 milionów złotych. Wzrost przywozu tytoniu do Polski w ubiegłym półroczu tłumaczy się zwiększonym spożyciem tego artykułu, jak również zakupami wysokowartościowych gatunków bułgarskich.

NOWE POLSKIE STATKI DO TRANSPORTU I BUNKROWANIA WĘGLA. Pomiędzy firmą „Polskarob" a stocznią w Burntisland w Szkocji podpisana została ostatecznie umowa na budowę nowego statku towarowego, który otrzyma nazwę „Robur VIII". Będzie to parowiec o pojemności 4.300 D.W. i szybkości 10 węzłów, zbudowany według ostatnich zdobyczy techniki, z oddziałem maszynowym na rufie. Nowy statek będzie miał silne wzmocnienie przeciwlodowe, co pozwoli na bezpieczną żeglugę do portów północnego Bałtyku także w okresie zimowym. Statek będzie gotów w końcu czerwca przyszłego roku. Jak wiadomo na rachunek firmy „Polskarob" buduje się w Holandii także p.ywająca stacja bunkrowa dla zaopatrywania statków w węgiel opałowy na pełnym morzu. Będzie ona wypuszczona na wodę w dniu 2 października rb. i otrzyma nazwę „Robur VII". Jak się dowiadujemy, również inne koncerny węglowe w Gdyni, jak „Progres" i „Skarboferm" postanowiły kupić także podobne stacje bunkrowe dla usprawnienia swego działu zaopatrywania statków w węgiel opałowy.

ZNACZNY WZROST DOCHODÓW ZE SPRZEDAŻY ZNACZKÓW. W czerwcu 1936 r. dochody poczty ze sprzedaży znaczków wyniosły 5.156.000 zł., natomiast w czerwcu br. pozycja ta osiągnęła wysokość 8.421.000 zł.

WZROST ZATRUDNIENIA W GÓRNICTWIE HUTNICTWIE i PRZEMYŚLE PRZETWÓRCZYM. Lipiec br. wykazał dalszy wzrost zatrudnienia w górnictwie, hutnictwie i przemyśle przetwórczym. Odnośne liczby są większe zarówno od czerwca rb. jak i od lipca ub. roku. Tak więc górnictwo zatrudniało w lipcu ub r. — 89.075 osób, w czerwcu br. — 101.219 osób, a w lipcu br. — 102. 618 osób. Hutnictwo — 41.189, — 46,591 i 48.192. Przemysł przetwórczy — 547.297, — 613.075 — i 621.700. W przemyśle przetwórczym najwięcej osób pracowało we włókiennictwie.

GIEŁDA PIENIĘŻNA

Dewizy: Holandia 291.80, Bruksela 89.50, Londyn 26.25, Nowy Jork 5.29,25, Oslo 131.95, Paryż 18.98, Praga 18.46, Sztokholm 135.40, Zurych 121.75.

Papiery procentowe: 3 proc. poż. prem. inwestycyjna I em 67.50, II em. 68.25, 4 proc. państw. poż. premiowa dolarowa 38.50, 4 proc poż. konsolidacyjna (większe) 57.75, (drobne) 57.50, 4 i pół proc. poż. wewn. państw. 55.50 —55.60, 5 proc. konwersyjna 62.

Akcje: Bank Polski 105.25, Węgiel 25.30, Lilpop 52.50, Starachowice 32, Haberbusch 42.

KRONIKA ZAWIERCIA

Wystawa ogrodnicza W MYSZKOWIE

Staraniem Okręgowego Towarzystwa organizacyj i Kółek rolniczych powiatu Zawierciańskiego, w dniach 3 i 4 października br. będzie urządzona rejonowa wystawa ogrodnicza w Myszkowie, która zostanie zorganizowana w sali miejscowego kina. Na wystawie tej znajdą się bogate eksponaty różnych odmian owoców. Na szczególną uwagę będzie zasługiwało jedno z ciekawych stoisk, które przedstawi, co można wychodować „w ogródku przy moim domku".

Zorganizowanie wystawy znajduje się w rękach b. ruchliwego instruktora ogrodniczego p. W. Weraszczaki. Zainteresowanie wystawą duże.

× CIĘŻKIE USZKODZENIE CIAŁA. Onegdaj podczas bójki przy ul. Piłsudskiego w Zawierciu, Jan Kruszel został poważnie poraniony przez swych braci. Policja prowadzi dochodzenie.

× KRADZIEŻ CUKRU. Na szkodę Jana Blajera, zamieszkałego w Zawierciu przy ul. Piekarskiej 3, skradziono 60 kg. cukru i innych rzeczy na sumę zł. 100. Policja prowadzi dochodzenie.

KRONIKA OLKUSZA

Koło gminne OZN. W SUŁOSZOWEJ

W ub. niedzielę odbyło się zebranie w Sułoszowej (Olkuskie), na którym powołano do życia gminne koło OZN z przewodniczącym, p. Janem Michałem Żurowskim z Łaz, gm. Sułoszowa.

Na zebraniu przewodniczył wójt p. Skrzypek.

Przemówienie o ideowej deklaracji płk. Koca wygłosił sekretarz gminy p. Zadrożny.

Trzy pożary W OLKUSKIM

Onegdaj na terenie pow. Olkuskiego spłonęły: stodoły wraz ze zbiorami: Józefa Kwietnia w Karlinie, gm. Ogrodzieniec i Władysława Kłysińskiego w Żarnowcu, oraz deski i bale na tartaku braci Pasermanów w Pradłach znacznej wartości.

Pożary wynikły z nieustalonej narazie przyczyny.

×DO ESTONII. Prawdopodobnie w dn. 18 bm. do swych mężów do Estonii wyjedzie z pow. Olkuskiego 25 rodzin.

Oprócz tego wyjedzie kilkunastu nowych górników do Estonii z pośród zapotrzebowanych 25.

× SUFIT PRZYGNIÓTŁ NIEBEZPIECZNIE ROBOTNIKA. W ub. poniedziałek podczas pracy przy budowie niewykończonego domu Dawida Szpiglera w Wolbromiu oberwał się sufit betonowy, przygniatając 20-letniego Władysława Kluskę, pomocnika murarskiego. Kluska doznał b. ciężkich obrażeń ciała.

Nie zezwalajmy dzieciom NA OBGRYZANIE PAZNOKCI

Nagamny nałóg obgryzania paznokci jest nadal rozpowszechniony pomiędzy dziećmi. Otóż na mocy prywatnego badania pomiędzy uczniami szkolnymi w Królewcu, stwierdzono, że prawie połowa w poszczególnych klasach miała ponadgryzane paznokcie i to aż do miejsca, gdzie paznokieć zrasta się z ciałem. U czwartej części uczniów była przednia połowa paznokci odgryziona, a czubki palców były w braku przeciwciśnienia paznokcia zarośnięte i zeszpecone. Odgryzanie paznokci zauważono tak u najmłodszych, jak i najstarszych dzieci, bez różnicy temperamentu, zdolności i konstytucji ciała, u chłopców i dziewcząt.

Na mocy tych spostrzeżeń zaleca się głównie z higienicznych względów rodzicom, aby pilnie baczyli na dzieci obgryzające paznokcie. Należy je pouczać o szpetności i szkodliwości tego nałogu dla zdrowia i od czasu do czasu oglądać paznokcie.

Z CAŁEJ POLSKI

NOWA BIBLIOTEKA NAUK LEKARSKICH

Obliczone już zostały dokładnie koszty budowy gmachu Biblioteki Nauk Lekarskich, która stanie w Warszawie. Koszty te wyniosą około 800.000 złotych. Sprawę budowy B.N.L. zainicjowała Naczelna Izba Lekarska, ostatnio do komitetu budowy przystąpili przedstawiciele farmacji, weterynarii i dentystyki.

ZATWIERDZONY WYROK

W Sądzie Apelacyjnym w Warszawie zatwierdzono wyrok w sprawie znieważenia w druku p. Wojciecha Wasiutyńskiego przez przypisywanie mu żydowskiego pochodzenia. Sąd uznał fakt formalnej obrazy za ustalony i wobec tego zatwierdził p. Mitznerowi (Szpilki) 3 miesiące aresztu, p. Gaikowi („Walka Ludu") oraz p. Grydzewskiemu — („Wiadomości Literackie") po miesiącu aresztu z zawieszeniem.

LIKWIDACJA PLACÓWKI WYWROTOWEJ w PIŃSKU.

Starosta powiatowy w Pińsku rozwiązał za działalność wywrotową organizację pn. „Towarzystwo Popierania Szkół Żydowskich i Kultury Żydowskiej w Polsce — oddział w Pińsku".

REWIZJE I ARESZTOWANIA WŚRÓD UKRAIŃCÓW

W Chyrowie i okolicy przeprowadziła policja polityczna masowe rewizje i aresztowania wśród członków ukraińskiego T-wa „Sokił". Po rewizji „Sokił" w Chyrowie został rozwiązany a lokal opieczętowany.

W Posadzie Chyrowskiej, po licznych rewizjach, aresztowano urzędnika kooperatywy Mikołaja Partaka oraz jego brata Stefana i studenta Ostapa Konopeja. Aresztowanych odstawiono do więzienia śledczego w Samborze. Rewizje były bardzo skrupulatne. Wiele osób, u których je przeprowadzono, pozostaje na wolnej stopie.

Równocześnie odbyły się liczne rewizje w Brzeżanach, m. in. u wszystkich członków zarządu tamtejszego „Sokiła". M. in. u dyr. Osypa Pełeńskiego, sportowego referenta studenta Paszkowskiego i skarbnika Iwana Kramarczuka. Ze wszystkich spisano protokuły, pozostawiając ich na wolności.

WYRAFINOWANE MORDERSTWO

We wsi Grymkowice pow. Skierniewickiego, odbywała się zabawa taneczna, na której obecni byli mieszkańcy tejże wsi, Kazimierz Beduiński i Stanisław Ptaszkiewicz. Beduińskiemu nie spodobało się, że Ptaszkiewicz tańczy stale z jedną z urodziwszych dziewcząt, do której sam się zalecał, więc wywołał rywala z izby, rzekomo na poczęstunek do pobliskiej karczmy. Ptaszkiewicz nie podejrzewając podstępu, udał się z Beduińskim. Ten na drodze wyjął nagle rewolwer z kieszeni i strzelił do Ptaszkiewicza, kładąc go trupem na miejscu. Po dokonaniu zbrodni, morderca zbiegł i ukrył się w okolicznych lasach. Zarządzona obława doprowadziła do odnalezienia i ujęcia Beduińskiego, którego osadzono w więzieniu.

HAFT JAKO PRZYBRANIE

Ręcznie haftowane suknie są znowu modne. Ten szykowny, wielobarwny motyw bardzo ładnie odbija się na tle ciemnej bluzki.

Dziecko i żmija

Niezwykła scena na progu werandy

Zawód pogromcy zwierząt otoczony jest jeszcze i dziś nimbem niezwykłości. Niektórzy ludzie nie wyobrażają sobie takiego pogromcy inaczej, niż jako olbrzyma o demonicznym spojrzeniu, który już przez samo swoje pojawienie się sieje wśród dzikich zwierząt trwogę.

Tymczasem w rzeczywistości sprawa ma się zupełnie inaczej. Nowoczesna tresura zwierząt posługuje się dziś metodami psychologicznymi i

pogromca stara się nie o straszenie zwierząt, lecz o ich przyjaźń i cierpliwość.

W ten sposób może osiągnąć zdumiewające rezultaty. Również między dozorcami ogrodów zoologicznych a ich wychowankami wywiązuje się często wzruszająca przyjaźń, będąca rezultatem właściwego traktowania zwierząt. Pewien znany pogromca zwierząt popisuje się następującym programem: Każe czterem dużym lwom stanąć obok siebie na arenie, a sam kładzie się na wznak na ich ciałach. Piąty lew idzie za jego przykładem. I oto staje się coś, co zapiera dech w piersiach.

Pogromca wsuwa swą głowę do otwartej paszczy lwa!

Jest to naturalnie bardzo niebezpieczne, gdyż nagły przestrach, nieoczekiwane poruszenie się „żywego dywanu" wystarczyłoby, by piąty lew zamknął paszczę.

Pogromca musi mieć w każdym razie dużo zaufania do swych pupilów, skoro waży się na podobny eksperyment. Wszystkie zwierzęta grupy muszą żyć ze sobą w zgodzie, a lew, któremu pogromca zawierza swą głowę, musi być też łagodny i inteligentny.

Większość ludzi odczuwa do żmij wstręt, idący wparze z trwogą i

nie wierzyliby, gdyby im powiedziano, że może istnieć również przyjaźń między jadowitą żmiją a człowiekiem.

Są to oczywista wypadki rzadko spotykane, ale możliwe. O tym, że i wśród tych gadów zdarzać się mogą „poczciwe" okazy, świadczy historia, jaka wydarzyła się w Indiach. Pewna zamieszkała tam Angielka wyszła wczesnym rankiem na werandę, na której jej trzyletnia córeczka piła zazwyczaj o tej porze mleko. Na progu werandy matka zatrzymała się nagle, zdjęta śmiertelnym przerażeniem.

Oto duża, trzymetrowa żmija podpełzła do dziewczynki i piła spokojnie mleko z filiżanki.

Dziecko nie odczuwało lęku i patrzyło z uśmiechem na żmiję. W pewnym momencie uderzyło gada łyżeczką w łeb i zawołało:

„No, już dość! Teraz i ja chcę się trochę napić!"

Żmija nie reagowała na to i piła dalej. Dopiero po kilku chwilach zniknęła w pobliskich krzakach. Dziecko opowiedziało potem matce, że żmija niejednokrotnie już składała jej wizytę i piła wraz z nią mleko.

Krzesła wyplatane

WŁÓKNEM ZE SZKŁA

W Niemczech wynaleziono nowy sposób fabrykowania włókna ze szkła. Obecnie niemieckie fabryki tekstylne wypuściły na rynek barwne obicia dla krzeseł, foteli i tp. wyrabiane ze szkła. Obicia te są nadzwyczaj estetyczne, trwałe i higieniczne. Dotychczas wyprodukowano 10.000 krzeseł pokrytych włóknem ze szkła. Krzesła te znajdują chętnych nabywców.

Makabryczny „pomnik"

Jedną z osobliwości Batawii, stolicy Indyj Holenderskich, była zachowana część starego muru, który kiedyś otaczał całe miasto. Mur ten miał makabryczną ozdobę w postaci zasuszonej ludzkiej głowy. Przed 200 laty na jednym z placów Batawii ścięty został obszarnik Elberfeld, skazany na karę śmierci za zdradę kraju. Głowę ściętego zasuszono i na wieczną rzeczy pamiątkę ustawiono na murze. Obecnie podjęty został proces rehabilitacyjny, który na podstawie dokumentów historycznych wykazał całkowitą niewinność skazanego, który padł ofiarą intryg ówczesnego gubernatora Batawii. Wobec wyników procesu rehabilitacyjnego, makabryczna „ozdoba" z muru miasta Batawii będzie niebawem usunięta. Głowa skazanego Elberfelda złożona będzie w specjalnej urnie i pochowana ze wszystkimi honorami.

L. WOLFF

W pogoni za ojcem

POWIEŚĆ WSPÓŁCZESNA

Autoryzowana adaptacja Eugieniusza Bałuckiego

43)

— Tylko bardzo mało, panno Henryko. Gdybym wiedział więcej, nie zwracałbym się do pani o pomoc. Oczywiście teraz pani przedstawia dla mnie znacznie większą wartość niż dawniej.

— Jako kto?

— Ja myślę, jako kochanka naszego zacnego przyjaciela Barkera.

Woydyńską porwał gniew.

— Nie jestem jego kochanką.

— Więc jego przyjaciółką albo narzeczoną — nie sprzeczajmy się o słowa. Bądź co bądź z kapitanem Barkerem przenocowała pani w hotelu w Płocku. Tego, mam nadzieję, pani nie neguje?

— Nie, ale jednocześnie stwierdzam, że to wszystko ma cechy śledztwa, do którego nikt pana nie upoważnił.

— Słusznie, panno Henryko. Nie jestem do tego upoważniony. W danym wypadku nie idzie mi o śledztwo, lecz wyłącznie o przyjacielską rozmowę, dotyczącą wspólnych interesów.

— Nie mamy żadnych wspólnych interesów, panie doktorze Turner.

— O, tak — uśmiechnął się przyjaźnie. — Potrzebuję współpracy pani, a pani potrzebuje... jakby się wyrazić... mojej dyskrecji. Po jej twarzy przemknął cień pogardliwego uśmieszku. — Przysługa, której od pani oczekuję, jest o tyle łatwiejszą, że jako przyjaciółka kapitana Barkera ma pani na niego dużo większy wpływ, niżby mogła mieć zwykła pokojówka hotelowa. Niech się pani zastanowi, szanowna panno Henryko, bo jako wynagrodzenie za tę przysługę przeznaczyłem dwieście funtów.

Była ciekawa dowiedzieć się, czego właściwie doktór Turner od niej żąda, więc odpowiedziała bardzo uprzejmie:

— Co mam zrobić?

— Przede wszystkim chcę zaznaczyć, że będziemy działali nie w pani interesie, ani w moim, lecz głównie w interesie mister Barkera. Wszystko, czego się po pani spodziewam, polega na tym by skłonić kapitana Barkera do opuszczenia Warszawy i do udania się z panią w małą podróż rozrywkową... powiedzmy nad północne jeziora włoskie, albo do Hiszpanii. Zresztą wybór miejscowości nie odgrywa poważnej roli. Pani jest młodą, bardzo ponętną i mądrą osóbką — to też jestem przekonany, że namówienie kapitana na piękną podróż nie sprawi trudności. Zgodzi się pani, panno Henryko, że ta przysługa nie jest ani ciężka, ani poniżająca. Poza tym dwieście funtów, to wcale niebrzydki pieniądz...

Przyglądała się bacznie jego twarzy.

— Jeśli dobrze pana zrozumiałam, sprawa polega na tym, że trzeba odciągnąć kapitana Barkera od Warszawy.

Skinął głową z oznakami zadowolenia.

— Tak jest, panno Henryko.

—Zanim dojdziemy do pańskiej propozycji — powiedziała rzeczowym tonem — chciałabym wiedzieć, dlaczego obecność kapitana Barkera w Warszawie jest niepożądana.

— Chętnie to pani wytłumaczę. Rodzina obawia się, by kapitan Barker, uważany za niepoczytalnego, nie dopuścił się w Warszawie jakiego kompromitującego wybryku.

— Mam w to uwierzyć? Zdaje mi się, panie doktorze Turner, że pan nie docenia mojej inteligencji. Dlaczego rodzina Tyronnel'ów, która siedzi w Anglii, przywiązuje tak wielką wagę do tego, że obłąkany mister Barker właśnie tu, w Warszawie zrobi jakiś wybryk? Natomiast nie ma nic przeciw temu, że tenże wybryk zdarzy się na północnych jeziorach włoskich lub w Hiszpanii?

— Zapomina pani, albo pani nie wie, że do rodziny również należy szwagier kapitana, sir Somers, dyplomata i wysoki urzędnik ambasady angielskiej w Warszawie. Dyplomaci są bardzo wrażliwi na punkcie zachowania się członków bliskiej rodziny i jest zupełnie jasnym, że sir Somers byłby niewymownie zmartwiony, gdyby wiadomość o jakimkolwiek wybryku rozniosła się po mieście, lub, nie daj Boże, przedostała się do gazet. — Skrzyżował ręce i spojrzał pytająco na pannę Woydyńską. — Myślę, że jesteśmy w zgodzie.

(C. d. n.)

Pocałunki
LISTONOSZA AMERYKAŃSKIEGO

Mała miejscowość Casley położna pod Buffalo zasłynęła ostatnio w Stanach Zjednoczonych z niezwykle oryginalnych i dowcipnych listonoszy. W miejscowości tej urzędowało dwóch listonoszy — John i Jack, którzy przed doręczeniem depeszy

uważali za swój obowiązek zaznajomić się z jej treścią.

Ilekroć w telegramach umieszczone były formułki w rodzaju „przesyłamy pocałunki" itd., tylekroć dowcipni listonosze

przekazywali je bezpośrednio adresatkom.

Na tym tle dochodziło niejednokrotnie do nieporozumień, lecz z biegiem czasu urocze Amerykanki przywykły do tego rodzaju dodatków do korespondencji telegraficznej.

Dopiero w pierwszych dniach września, kiedy do Casley wyjechał inspektor pocztowy celem skontrolowania ruchu w miejscowym urzędzie, słodki przywilej listonoszy został raz na zawsze przerwany.

Kto zwycięży...

Gdy pewnego dyplomatę angielskiego zapytano, co sądzi o szansach zwycięstwa jednej lub drugiej strony w toczącej się obecnie wojnie chińsko-japońskiej, odpowiedział:

— Kto zwycięży, nie wiem. Wiem natomiast z całą pewnością, kto będzie pobity.

— ???

— My, biali.

SOSNOWIEC — Redakcja: Piłsudskiego nr. 4 Tel. 61064. Skrytka pocztowa 62. Administracja: Piłsudskiego 4. Tel. 61073
Redaktor naczelny przyjmuje od godz. 11 — 1 i od 6 — 7.
Rękopisów redakcja nie zwraca.

Ogłoszenia: Wiersz milimetrowy jednołamowy: na I-ej stronie, względnie przed tekstem 1 zł.; w tekście 60 gr.; za tekstem 45 gr. Ogłoszenia drobne do 20 wyrazów 10 gr. za wyraz, ogłoszenia drobne zawierające ponad 20 wyrazów 20 gr. za każdy wyraz. Szerokość szpalt 70 mm: w niedzielę i święta 25% drożej. Układ tabelaryczny 25% drożej. Numery dowodowe płatne. Za terminowy druk oraz przestrzeganie miejsca Administracja nie odpowiada.

SERYJNE DROBNE OGŁOSZENIA.
Po 10 wyrazów w każdem kosztują:
30 drobnych ogł. 20 zł.
20 drobnych ogł. 13.00 zł.
10 drobnych ogł. 7.00 zł.
5 drobnych ogł. 4.00 zł.
Za każdy wyraz dodatkowy dopłaca się po 5 g.

Oddziały „Kurjera Zachodniego": BĘDZIN, Małachowskiego 7, tel. 7.13.91. — DĄBROWA, Krótka 13. — GRODZIEC, Kiosk p. Łacińskiego — KIELCE, Sienkiewicza 43 ŁAZY, Władysław Jaworski. — OLKUSZ, Rynek, kiosk p. Nordaszewskiego. — STRZEMIESZYCE, księgarnia W. Bagińskiej. — ZAWIERCIE, 3-go Maja 29. — ZĄBKOWICE, kiosk p. Krupy. — ŻARKI, Fr. Cacoń. — MYSZKÓW, kiosk St. Jaworskiego. — PILICA rynek, Jaworski. — CZELADŹ, Wieczorkowa, Staszica 27, KAZIMIERZ — PORĄBKA, ul. Wiejska 13, Leon Mączka.

REDAKTOR NACZ. STEFAN ARNOLD. — DRUK „KURJERA ZACHODNIEGO" W SOSNOWCU, PIŁSUDSKIEGO 4 — REDAKTOR ODP. HENRYK STRYJEWSKI.